

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMANIA
Recunoscută persoană morală prin legea din 1 Maiu 1923
SEDIUL „UNIUNEI”
PIAȚA C. A. ROSETTI, 7 / BUCUREȘTI

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923
SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIAȚA C. A. ROSETTI, 7 — BUCUREȘTI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalți Președinți de onoare:

M. S. REGELE GEORGE AL GRECIEI, A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE

Președinte de Onoare:

MIHAIL SUTZU

Președinte:

ANTONIU MOCSONYI

Vice-Președinți:

NICOLAE RACOTTA și D-r GH. NEDICI

Secretar-General:

C. G. ALEXIANU

Membrii - Consilieri:

D-r I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, PETRE BALACIU, Marchizul de BELLOY, Principele GEORGE VAL. BIBESCU, Prof. Dr. E. BOTEZAT, DINU I. C. BRĂTIANU, D-r I. BEJAN, Principele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, D-r I. E. COSTINESCU, Prof. D-r ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, D-r C. LEONTE, Prof. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), COLONEL A. MICU H. CAV. DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, N. MANTU, Prof. D-r N. MEȚIANU, Dr. VALER NEGRILĂ (pentru Ardeal) DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, GEORGE A. PLAGINO, Dr. I. PHILIPOVICZ, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, D-r L. SKUPIEWSKI, Dr. O. STOICHIȚĂ, VASILE ȘTEFAN, Prof. D-r G. SLAVU, Prof. D-r G. UDRISCHI

Censori:

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la «REVISTA VÂNĂTORILOR».

Societățile: plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la «REVISTA VÂNĂTORILOR» de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la «REVISTA VÂNĂTORILOR» este obligatoriu pentru toți membrii «UNIUNEI».

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

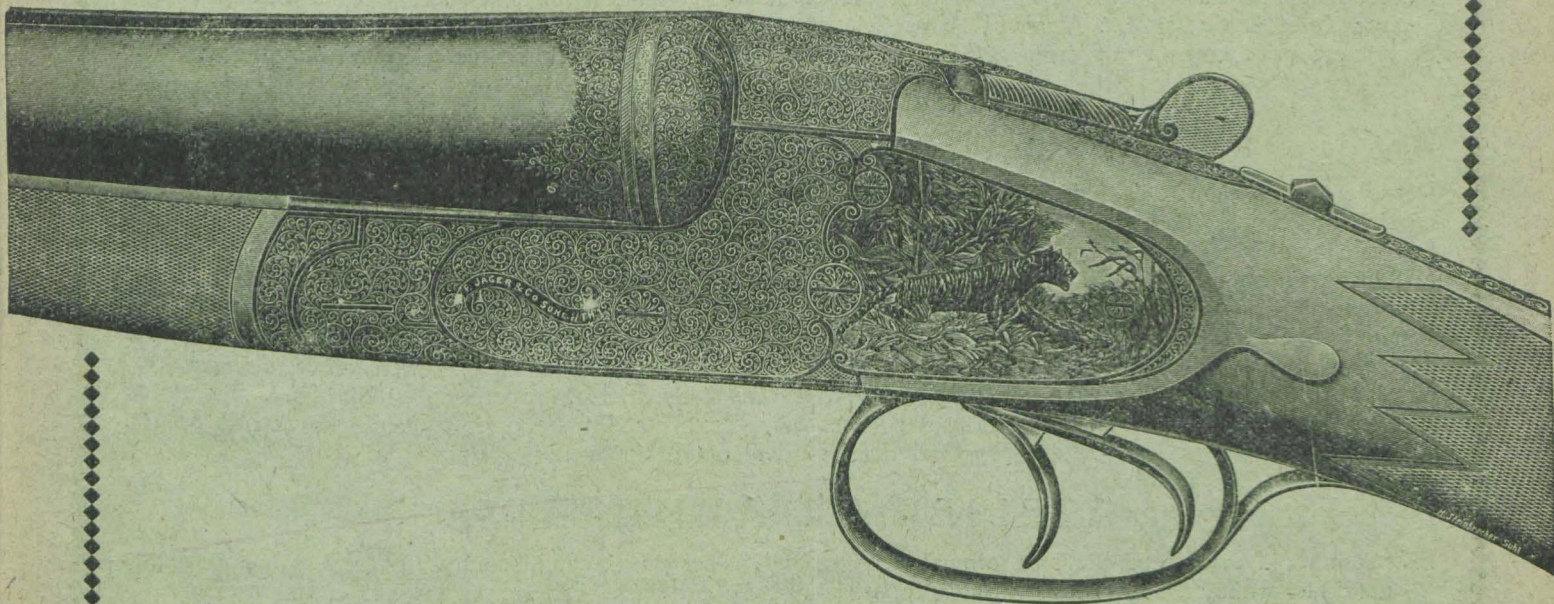
Correspondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

Orele de biurou la Uniune: În toate zilele de lucru dela 9—1 și 3—7

SEDIUL: PIAȚA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI

A R M E L E
F. J A E G E R & Co.

Sunt neîntrecute ca tir și
soliditate, putând rivaliza
în privința aceasta cu cele
mai scumpe arme engleze

Toate armele fabricate de
această casă pentru membrii
„UNIUNEI“ sunt cea mai eloc-
ventă reclamă, obținând fără ex-
cepție predicatle „exceptional“
și „superior“ la standurile oficiale
de încercare din străinătate.

S P E C I A L I T Ă Ţ I :

Zăvoarele „Simson-Jaeger“ și „Vertical-Block“ care rezistă celor mai for-
midabile presiuni * Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru
drillinguri * Ejectorul infailibil sistem Jaeger * Viza patent Jaeger, etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se
trimite membrilor „UNIUNEI“ franco
la cerere, adresată la sediul nostru.

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunei

CAROL RISKE & Co.

ARME, MUNIȚIUNI ȘI ARTICOLE DE VÂNĂTOARE
ARTICOLE DE PESCUIT ȘI SPORT
ATELIER DE REPARAȚIUNI ȘI IMPĂERE

Cea mai mare și mai bine asortată casă în acest gen din Țară
Strada Edgar Quinet, No. 6. — BUCUREȘTI — Strada Edgar Quinet, No. 6

ARME, MUNIȚIUNI ȘI ARTICOLE DE VÂNĂTOARE

Reprezentanți pentru România al importanțelor fabrici de arme Gebr. Rempt, Venuswaffenwerk *Gustav Bittner*, *Lepage, Lajot & Co.*, și *Ant. Masereel*. Arme dela cea mai fină execuție și până la cea mai simplă și ieftină. Se primesc orice comenzi de arme, către orice fabrică; pulând da sfaturi la nevoie și însărcinându-ne cu toate formalitățile de aducere.

REVOLVERE, PISTOALE, MUNIȚIUNI DE ORICE FEL

Reprezentanți ai fabricii de pulbere și cartușe „*Hasloch*” din Germania, ale căror produse se bucură de o reputație mondială, fiind concurențele renumitelor cartușe „*Rottweil-Waidmannsheil*”. Cu cartușul „*Hasloch*” (marca „*Jagdkönig*”) s’au câștigat nenumărate premii la concursurile internaționale de porumbei, iar anul acesta s’a luat *marele premiu al Austriei* precum și un alt premiu întâi, la concursul din prima zi de Florii ținut la Viena. Reprezentanți pentru România ai renumitelor fabricate „*Sellier & Bellot*”. Curse pentru răpitoare, ale fabricii *E. Grell & Co.* — *Alice, tuburi, bure, capse, articole de vânatoare de orice fel, mașini de sertizat și de scos și pus capse, vergele de armă, perii de șters, instrumente de chemat vânatul, jambiere și moletiere și thermose, etc.*, într’un cuvânt tot de ceea ce vânatul are nevoie. *Uleiuri de arme: Nitroperdenol și Nitrolinol. Articole de pielărie, ca genți și tocuri de armă, cartușiere, bice, sgârzi, lesse, etc.* Primim orice comandă de această branșe, copiând după modele din străinătate.

ATELIER DE ARMURĂRIE

Executăm rapid orice reparațiuni de armurărie, posedând atelier propriu instalat chiar în local, sub conducerea maestrului-armurier Ion Tiron. Primim reparațiuni și din provincie, cari se pot expedia contra ramburs.

NATURALIZARE (IMPĂERE)

Efectuăm orice naturalizare de păsări și mamifere, confecționăm covoare din piei de animale inclusiv argăsirea, cu sau fără capul naturalizat. Expoziție permanentă de păsări și animale naturalizate, de colecțiuni de insecte, pentru școli etc.—Executăm orice comandă.

BIROU DE VÂNĂTOARE

Câini cu pedigree, introducem din străinătate de orice rasă și vârstă, dresați și nedresați, având legături cu crescătorii străine. La cerere putem face ofertă.

Consignație, primim *arme* de ocazie și orice *articole de vânatoare*, mijlocind și vânzarea de *câini* din Țară de toate vârstele, cu și fără pedigree, dresați și nedresați. *Vânat viu*, de orice specie precum și ouă, înlesnim vânzarea și procurarea pentru repopularea teritoriilor de vânatoare, sau pentru regenerarea sângelui. La nevoie, putem aduce și dela casele din străinătate. Deasemenea mijlocim vânzarea de bufnițe mari (*Strix bubo maximus*), pentru vânătorearea la păsări răpitoare. *Mijlocim* procurarea de vulpi arginții și de Alaska, dela crescătorii din Germania.

Cumpărăm tot felul de piei de animale, dela urs și până la iepure, precum și coarne de cerbi și de caprioare, lepădate sau cu os frontal. *Cumpărăm* *bufnițe și alte păsări și animale, vii sau împușcate.*

ARTICOLE DE PESCUIT

Secțiune specială bine prevăzută cu unelte pentru pescuitul sportiv și practic.

ARTICOLE DE SPORT

Renumitele bărci demontabile și portative „*Klepper*” de cauciuc, ideale pentru vânătorearea de ballă. Asortiment bogat cu articole de sport de orice fel, ca *rachete și mingi de tennis, mingi de foot-ball, echipamente pentru sportul de iarnă, etc.*

REVĂNZĂTORILOR ACORDĂM RABAT. *Primim orice comenzi din provincie, expediind toate*
: : : : : *mărfurile contra ramburs.* : : : : :

WILHELM SCHERG & Co.

FABRICILE DE POSTAV, ȚESĂTURI DE MODE ȘI TRICOTAGE DIN BRAȘOV

PRODUSE DE PRIMA CALITATE IN

STOFE DE MODE

PENTRU BĂRBAȚI ȘI DAME

POSTAVURI DE UNIFORME

OFITERI ȘI SPORTURI

POSTAVURI FINE ȘI DE COMERT
CUVERTURI ȘI PĂTURI

FONDAT IN ANUL 1823

B R A Ș O V

TELEFON No. 14, 706

Fabrica: STRADA FABRICEI No. 2 * Magazia: PIAȚA LIBERTĂȚEI

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

ATLAS-PETROL

SOCIÉTÉ EN NOM COLECTIF POUR LE COMMERCE ET L'INDUSTRIE DU PÉTROLE

EXPORTE EN TANCS ET EN CITERNES:

B E N Z I N E

D'AVIATION, LÉGÈRE MOYENNE
ET LOURDE, WHITE-SPIRIT,
GAZ-OIL, PÉTROLE LAMPANT

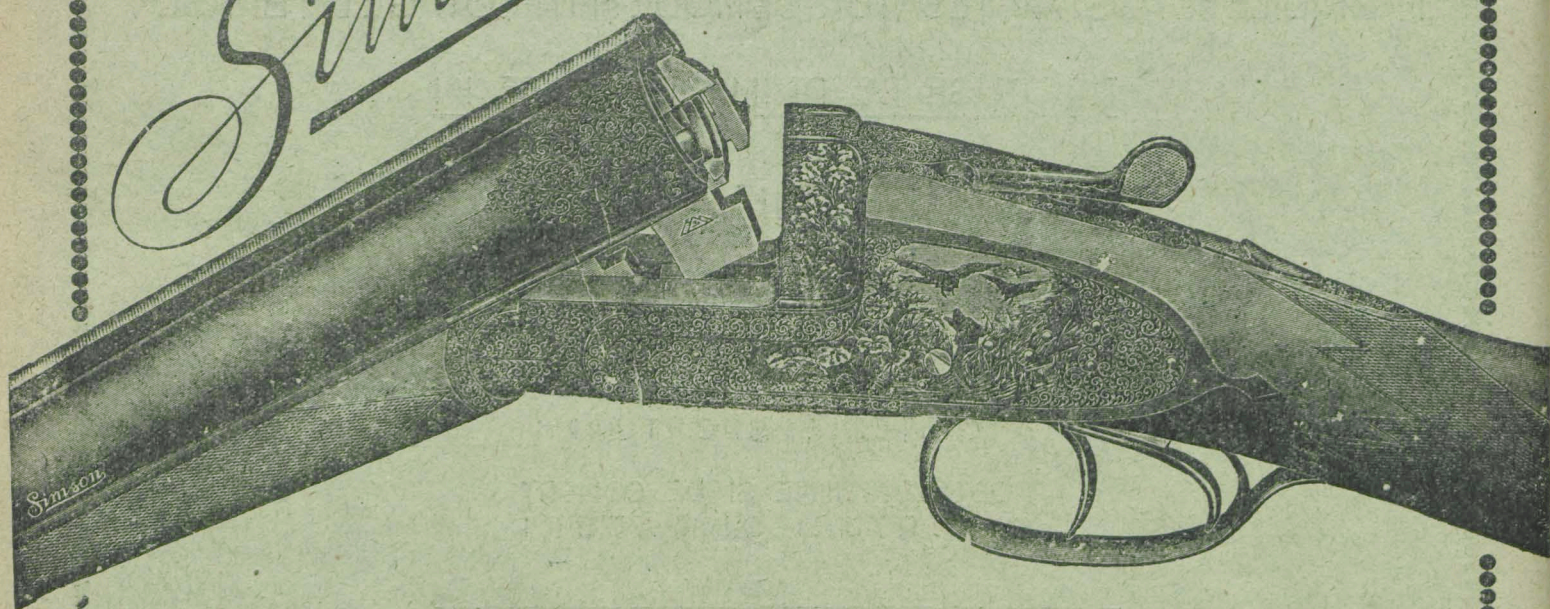
HUILES MINÉRALES DISTILLÉES ET
RAFFINÉES, DE TOUTE VISCOSITÉ

RUE REGALĂ, 21. TÉL.: 26/53 et 14/90 BUCAREST ADR. TÉLÉGR.: «ATLASPETROLE»
AGENCES: PLOEȘTI * CONSTANTZA * GIURGIU

Simson

Marca Fabricii

ARMELE SALE CU ALICE, DRILLINGURI,
ARME PENTRU TIR DE PORUMBEI,
ARME CU DOUĂ ȚEVI, SISTEM BOCK,

Sunt fabricate renumite,
de cea mai mare precizie
și cu un tir neîntrecut.

Armele pentru tir de porumbel „SIMSON” sunt purtate de către mulți trăgători internaționali de profesie renumiți, și succese de primul rang se obțin mereu cu ele.

Carabina de precizie „SIMSON”

Armă de calibrul mic cal. 6 și 9 mm., care se poate furniza cu țevi ghintuite, în zece modele diferite. Tir precis până la 100 m., și de aceea foarte potrivită ca armă de exercițiu, pentru împușcarea răpitoarelor mici, cu blană, pentru împușcarea de ciori, de păsări acvatice, etc.

Revolverul automat „SIMSON”

CALIBRU 6.35

Formă plată, având cel mai mic număr imaginabil de piese componente, cari se pot demonta ușor, fără instrumente speciale. Precizie balistică mare, funcționare absolut sigură.

Fabricile de arme **SIMSON & Co. Suhl** (Germania)

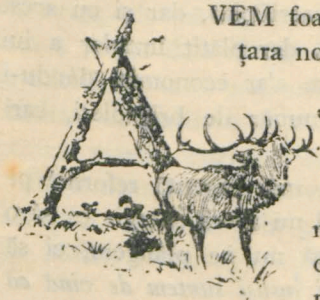
Armele „SIMSON” se procură prin „UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA”

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

DE CE N'AVEM VÂNAT?

de C. A. V. Popescu

VEM foarte puțin. Deși se găesc în țara noastră păduri, care-și caută seamă, pământ roditor ca nici unde, împodobit de o vegetație îmbelșugată, ape cristaline, climă potrivită, cu un cuvânt tot ce dorești; și totuși, avem în proporție foarte puțin, foarte puțin vânat.

Oare de ce? Răspunsuri cetim destule în Revistă. Se zice, că îl nimicesc braconierii, răpitoarele, câinii vagabonzi; alții susțin că legea nu ne este destul de severă, și dacă este, nu e cine să se sperie de ea și așa mai departe.

De, stăm și ne bocim, dar gânditu-s'a cineva dintre noi ceștilalți, cari nu suntem braconieri, că oare făcut-am ceva pentru ca să avem vânat? Gânditu-s'a cineva la aceea, că nu are nici un drept să caute ceva acolo, unde n'a pus nimic? Răspunsul este cât de ușor, tot așa de scurt: Nu! Căci îmi iau voie să constat, că teritoriile îngrijite și păzite dela noi, sunt așa de puține în proporție cu celelalte teritorii lăsate în grija bunului Dumnezeu, întrucât pot zice fără nici o exagerare, că teritoriile noastre nu sunt de loc nici îngrijite, nici păzite, lucruri cari merg mână în mână.

Legea nici când nu a fost un mijloc pentru ridicarea contingentului de vânat. Sunt alte țări cu legi mai primitive și totuși au vânat. Legea îți dă ciomagul în mână, dar d-ta trebuie să fii om, ca să știi da cu el. Legea are sancțiuni pentru braconieri, câini vagabonzi, etc., cu un cuvânt contra tuturor nimicitorilor vânatului. Văzând însă, că executarea legii, care este lăsată în grija chiar și a cantonierilor dela C. F. R., a chioșcarilor de ziare, a păzitorilor de noapte, a popii, a pretesei, a dascălului și mai știu eu a cui, aceasta totuși nu ajunge, fiindcă toți aceștia nu au nici timp, și n'au nici habar ce fel de mâncare este vânătoarea; trebuie să ne resemnăm și să constatăm, că avem nevoie de cineva, care anume să îngrijească vânatul și să execute legea. Iar acel cineva este paznicul. In cazul nostru, brigadierul de vânătoare, absolventul școlii de specialitate.

Da Domnilor, toate bocetele, toate oftările sunt o rușine, până când noi însuși nu facem absolut nimica în interesul vânatului. Lucrul principal ce avem de făcut, poate nu este ușor, poate pretinde și ceva sacrificiu, dar este cât de simplu posibil:

Să ne păzim terenurile de vânat!

Par'că aud pe mulți dintre onorații mei cetitori întrebând: Cum, d-le, poți să spui așa ceva? Mie îmi spui

să-mi păzesc terenul, când eu am angajat pe Mișa Furicel, pe Nuțu Taegât și chiar și pe Filimon Lățaru, dându-le și câte 500 lei lunar, ca să-mi păzească terenul? Eu mi-am făcut datoria!

Dragul meu frate întru Sfântul Hubertus, hai să vorbim frumos! Uite, sunt și eu om, care își are berechetul lui de necazuri și căruia nu prea îi arde de ceartă. Cu toate acestea, dă-mi voie să-ți îndrăznesc a spune, că tustrei gentlemanii pe cari i-ai amintit, nu fac la olaltă o ceapă degerată. Uite-l pe Mișa Furicel: ăsta n'are nici un Dumnezeu, este leneșul satului și dacă a intrat în serviciul d-tale a făcut-o, ca pe lângă un braconaj tihnit, (nu în prezența d-tale) să poată dijmu și recolta sătenilor, căci de, este paznic, are pretext să umble oricând, ziua, noaptea și în sărbători (când nu e nimeni afară) prin hotar. Nuțu Taegât, știi că e bețiv. D-ta l-ai angajat, fiindcă îl știi bătaș, și ai crezut că acesta o să-ți pună la respect braconierii din comuna d-tale, deși nici nu mai sunt alții, căci îi angajaseși pe cei trei existenți. Zic pe trei, ca să nu crezi cumva că Filimon Lățaru e mai bun. Tocmai acesta este o specialitate sui generis. Neted și politicos ca un călugăr iezuit, veșnic zâmbitor, supus, care nici când nu te salută altcum decât «Săru' mâna Boierule!» La vânatoare el te conduce, el îți poartă bagajul, îți face foc, te servește în chip și fel și, după ce ai plecat acasă, merge și scoate din lațuri ultimul d-tale stol de potârniche. Pe urmă, d-ta constați că ai din ce în ce mai puțin vânat și așezându-te lângă biuroul d-tale, îți reazemi capul pe cot chinându-ți creierul ca să ghicești: oare de ce n'avem vânat?

Domnilor proprietari și arendași de terenuri de vânatoare, precum și domnilor președinți de societăți, vreți să mă ascultați? va fi în spre binele d-voastre! Dați afară pe Furicel, pe Taegât și pe Lățaru și în locul lor, angajați măcar numai un singur brigadier, absolvent al școlii din Sighetul Marmației.

Fiind teritoriul *bine păzit*, în două luni nu, dar în doi ani veți observa înmulțirea vânatului, căci pe terenul d-voastre se va braconă mult mai puțin, câinii și pisicile hoinare vor dispărea încet — nu prin dare în judecată a stăpânilor lor, ci prin stărpirea lor, ce se poate face și fără mult zgomot și treptat-treptat, controlând terenurile mai ales în zile de repaos, când oamenii nu prea sunt pe câmp. Tot așa se va răi și numărul răpitoarelor mici, mai ales a ciorilor și coțofenelor, cei mai cruzi dușmani ai potârnicilor și prepelițelor.

Bine înțeles că și paza terenurilor numai atunci va fi eficace, dacă *toate* terenurile vor fi păzite, ca răul să nu se poată încuibări nici unde și brigadierii să se poată ajuta reciproc.

Așadar, să începem noi însuși, cu respectarea legii și

să angajăm paznici așa cum legea ne poruncește și să nu o ocolim, înșelându-ne pe noi înșine, numind paznici la fel cu Furicel, Taegât și Lățaru.

Trebuie să mărturisesc, că atunci când s'a înființat școala din Sighetul Marmației, am privit-o și eu cu o neîncredere oareșcare. Însă azi, după ce din acea școală au ieșit mai multe serii de absolvenți, pot să zic că sunt surprins în mod foarte plăcut, având ocazia să observ activitatea multor brigadieri de vânatoare și văzând astfel folosul pe care îl aduc. Știu foarte bine, că ei nu sunt încă perfecți. Nici nu vreau să-i compar cu vânătorii profesioniști din alte țări, unde aceasta este o breaslă cu vechi tradiții și care se moștenește din tată în fiu. Brigadierii noștri abia au o activitate de câțiva ani și sunt în majoritatea lor băieți tineri. Dar după 20 ani de serviciu vor avea și ei experiență și dacă doriți, chiar și barbă mare, ca și un «Oberförster» german sau ceh.

Dar cu toate acestea și așa cum sunt, ne pot fi de mare folos, căci în școala lor învață pe lângă cunoștințele de specialitate, să fie credincioși, să respecte întotdeauna interesul stăpânului lor și învață ceea ce numim «cinste și omenie».

Și totuși, din absolvenții școlii numai un număr infim este plasat, ceilalți bat drumurile, victimele fiind a indolenței noastre. Câte societăți de vânatoare nu cunosc, cu sute de membrii, între cari foarte mulți oameni «bine» și nu au nici măcar un brigadier de vânatoare, dar în schimb o hordă întregă de paznici de talia lui Taegât, cari — fără nici o exagerare — constituiesc azi bubă pestilențială de care suferă bietul nostru vânat.

Ce mare sacrificiu ar fi pentru membrii societăților un plus de cheltuială de 500 lei anual? Prețul a 55 (cincizeci și cinci) de bucăți de cartușe de calitate mai bună! Este ridicol a mai vorbi de «sacrificiu», dar și cu acest puțin, plus salariul, deși mic, dar plătit înzădar a lui Furicel, Taegât și Lățaru, care s'ar economisi dându-i afară, s'ar putea angaja un număr de brigadieri, cari numai de folos ne pot fi.

Aceasta este, Domnilor, cea mai urgentă reformă pe care trebuie să o facem și dacă nu avem energia ca să o îndeplinim, atunci cel puțin să nu ne plângem, ci să avem curajul a declara că: *noi însuși suntem de vină că nu avem vânat.*

Se poate întâmpla, ca modesta mea propunere să aibe răsunet și dacă ar fi cineva, care cu toate publicațiile apărute în repetite rânduri în Revistă, nu ar ști pe ce cale își poate angaja un brigadier, acela să se adreseze «Uniunii», dând relațiuni scurte și despre terenul său (câmpie, pădure de șes, sau de munte, etc.) și va fi satisfăcut pe deplina sa mulțumire.

TOT DESPRE CÂINII VAGABONZI

de Nicu I. Juvara
Inspectorul de vânătoare al Jud. Tutova

TOȚI acei ce cred în folosința vânătorului ca factor de bogăție națională, nu pot rămâne indiferenți față de campania ce se duce de Revista Vânătorilor, contra celui mai teribil braconier ce abundă în țara noastră a *câinelui vagabond*. Și personal,

în calitate de vânător și agricultor, practicând de mai bine de 40 ani, am declarat într'un articol ce am publicat în numita revistă, că nu cunosc animal mai dăunător omului ca această bestie veșnic flămândă și că toleranța lui nu mai cadrează cu greutățile vieții de astăzi.

Sunt însă să recunosc că acest mare adevăr trebuie scos în relief și că campania ce se duce contra câinelui vagabond nu trebuie purtată numai de către iubitorii de vânat, care în rolul lor nobil nu sunt înțeleși de marele public, indiferent în genere de problemele ce nu-i atinge imediat.

Câinele vagabond interesează sănătatea publică prin turbă și diferitele boli contagioase ce propagă. În ceea ce privește turba, după o statistică a Institutului Antirabic Dr. V. Babeș din București, publicată în articolul «Câinii hoinari» de d-l Maior C. Rosetti Bălănescu (Revista Vânătorilor), numărul cazurilor tratate se ridică dela 1653 în 1914, la 5040 în 1926, sau pe o perioadă de 13 ani o sporire de 300 la 100. Și aceasta pentru turbă; căci sunt convins că prin murdăriile ce mănâncă câinele, e un mare propagator al tifosului.

Și față de acest rezultat, ce spune serviciul nostru sanitar? Compuși din elemente de primă ordine și în cunoștință de măsurile ce s'au luat în lume pentru curmarea răului dela rădăcină. Oare la noi viața unui om și plictiselile unui tratament nu reprezintă pentru corpul medical obligația de a cere cu autoritatea de care dispunem votarea unei legi care să pue capăt acestui flagel?

Reglementarea câinilor vagabonzi interesează de aproape serviciul veterinar prin propagarea boalelor contagioase la: păsări, porci, oi, etc., și prin turba ce transmite prin

mușcarea tuturor animalelor domestice. Și în cariera mea de agricultor am avut: cai, boi, vaci, porci, mușcați de câini turbați, animale ce a trebuit să se sacrifice fără nici un folos.

Și față de acest rezultat iarăși se pune întrebarea: de ce pleiada de doctori veterinari atât de îndrumători și cunoscători ai situației par a fi indiferenți prin raport cu această chestiune?

Câinii vagabonzi interesează economia agricolă căci acest câine nehrănit strică: la porumb, vii, pruni, nuci, ouă și păsări de curte, făcând dără de drumuri prin semănături în căutarea iepurilor și a cuibarelor, cauzând daune ce nu se pot evalua din lipsă de date precise, dar care sunt în cunoștința tuturor și se soldează cu zeci de milioane. Și atunci, de ce agronomii nu se mișcă? și de ce nu pun cot la cotul nostru pentru a impune reglementarea unei stări de lucruri din care nimeni nu poate trage folos?

Și față de acest tribut care apasă atât de greoiu asupra câinelui vagabond, nu văd de ce guvernânții noștri rămân indiferenți, lăsând să se perpetue o stare de lucruri care nu mai cadrează cu sentimentul de ordine și răspundere cu care eră deprinsă România alipită de sub administrația austriacă. Fabula cu câinele păzitor mai ales când acest câine e vagabond și a trăit traiul și chiar dacă ar fi așa, cu atât obligația stăpânului e mai mare să-i poarte de grijă, împiedecându-l să strice la vecini.

Cât despre micșorarea popularității unui guvern care ar stabili o ordine, nu cred să fie mai mare decât prin ridicarea de trei ori a impozitului agricol, fără ca această impunere să fie justificată prin o sporire a producției bazată pe o garanție a muncii și a mijloacelor de realizare.

Totul se reduce dar la o indolență caracteristică care tronează la noi și deaceia într'o chestiune atât de importantă, care privește sănătatea și economia publică, cum e problema câinilor vagabonzi, cei interesați în cauză: doctorii, veterinarii și agronomii, selecții societății cari au sarcina să ne apere, au obligația să se miște, impunând reglementarea unui rău care în occident a trecut de mult în domeniul istoriei.

Rezultatul unei vânători de pe moșia d-lui Gr. P. Carp. — Sef. Part. Conservator și Gimn. Anonimă din Sib. Carol I — Ind

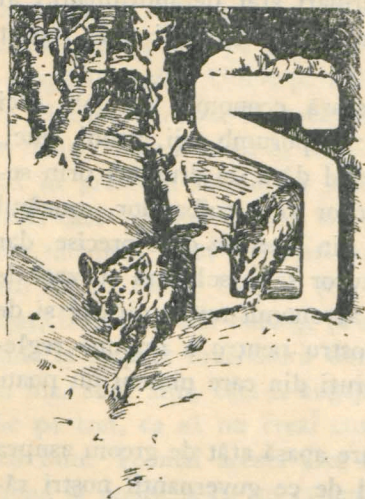
IDEAL ȘI PASIUNE

— VÂNĂTOR CORECT —

de Ioan Filipescu
Invățător, Crușov

«... Idealul fiecărui vânător ocrotitor trebuie să fie ca, pe lângă o armă bună să posede și un câine de rasă pură... de oarece noțiunea vânătoarei corecte fără un câine disciplinat nu se poate concepe».

C. Riske. — Să comercializăm vânatul?
R. V. Anul VII No. 8.

E cer două lucruri: armă bună și câine de rasă pură, pentru ca cineva să fie vânător corect; însă vânătorii corecți și ocrotitori în țara n/s sunt rarități, dacă căutăm să le atribuim «corectitudinea» în adevăratul ei înțeles.

Ei sunt rari, pentru că aceste două lucruri «armă bună și câinele de rasă pură» le lipsește

celor mulți, cu [desăvârșire, cu toate că [pasiunea atavică de a... ucide o au într'o măsură excesiv de mare.

Mai mult chiar, le lipsește cel mai elementar bun simț și cele mai mici calități sufletești, ce trebuie să posedă un vânător.

Câinele de rasă pură și arma bună, sunt rulmenții pe care *pasiunea* merge spre potolire, pe când sufletul și inima sunt forța motrică ce-i mână spre potolirea pasiunii.

Și pentru a fi vânător corect și ocrotitor se cere pe lângă acestea și calități sufletești, talent și mai presus de toate mult exercițiu.

E lucru incontestabil că, un câine de rasă pură sau javră dela oi, aduce vânătorului incorect sau corect de multe ori, un serviciu material — momentan — prinzând vânatul care a primit dela «vânătorul corect» o lovitură incorectă, trasă dintr'o armă bună sau rea, la o distanță de tragere sub sau peste 50 m., cu o armă calibru 16, 12 sau chiar 8....

Fără câine de... rasă sau nu, se poate vâna oricând; fără pușcă bună sau rea, niciodată. Deci vânătoarea nu se poate exercita fără armă bună sau rea, dar mai ales bună.

O armă bună! Armele de vânătoare toate sunt bune, dar nu toate sunt bine mânuite.

Cred că nici o fabrică din lume nu livrează arme proaste, dar știut este că nu toate le fabrică la fel.

Și ca o armă să fie bună, sunt chestiuni de ordin tehnic și balistic, pe care nu le cunosc tocmai bine, deoarece experiența în această materie este scurtă și abia la începutul ei.

Totuși, din simple observații, la mine și la alții din imediata mea apropiere, apostoli mai mult sau mai puțin devotați ai zeiței, am constatat că armele ce posedăm sunt bune — când lovitura merge în plin — și rele —

când merge în gol. Deci o armă e și bună, este și rea, vânătorul și corect și incorect.

Corectitudinea unui vânător n'o poate face numai arma bună, câine de rasă, talent și exercițiu, luate fiecare în parte, ci toate aceste «elemente» combinate într'un *tot* indestructibil, pentru ca unul să poată înlocui prin altul, fără ca *totul* să simtă lipsa vreunui element ce în cazuri neprevăzute ar lipsi.

Vânătorul corect aplică lovituri corecte, trase cu o armă bună, sub impulsul talentului și în urma exercițiului.

Atunci însă când arma bună îi lipsește, înlocuită fiind cu o rablă uzată, bună de vândut ca fier vechiu, atunci când natura a fost mai puțin darnică cu el, dându-i-l cu mai puțin talent, atunci s'a dus corectitudinea vânătorului, s'au dus toate și în locu-i avem «le cheasseur maladroit», brânzoii din zilele noastre ce umplu cu numele lor, registrele societăților de vânătoare.

Se cer multe dela un vânător corect, dar mai presus de toate se cere sentiment, pasiune pură, noblețe vânătoarească, simț de tot ce e frumos în natură și multă, multă milă de animalele ce cu moartea lor, potolesc în noi pasiuni și sentimente moștenite, cizelate sau nu, din forma în care le-am moștenit.

Ca să fiu mai înțeles de ce spun, că un vânător corect trebuie să aibă milă de animalele ce prin moarte-le ne procură bucurii, dau aici un fapt întâmplat acum două luni de zile în micul n/s cerc vânătoresc.

Eră pe la începutul lui Noemvrie. Zi frumoasă cu soare cald, liniște și bine. Pe la prânz, între ore, când copiii dela școală erau în recreație și se jucau voioși, umplând cu gălăgia lor copilărească văzduhul, ies în fața școlii și stau de vorbă cu vreo câțiva oameni cari veniseră pe la mine pentru a aduce bani de cărți pentru odraslele lor.

Discutând cu ei, au trecut cele 10 minute de recreație și bag copiii în clasă.

Până să intru eu, văd venind pe șoseaua principală a satului un ins ce purtă cu mândrie la spate pușca de vânătoare, atârnată cu țevile în jos — că așa e modern — și 'n mână cu ceva ce seamănă a iepure. Privesc mult și recunosc în el pe un om din satul meu — Vuță — vânător semiveteran — antebelic — ce venia foarte mândru dela vânătoare și ținea de picioarele din urmă — frânte de alice — un biet urechiat pe care-l aducea viu pe picioarele de dinainte.

Viu eră iepurele, dar cred că murise de mult, sufletește zis — căci cred că și animalele au suflet și simțire ca și «unii oameni».

Il acostez în plină șosea și'n fața celor 3—4 săteni m'apuc să-i fac o lecție de morală, de simț vânătoresc, de milă ș. a., căutând să fac a vibră în el *ceva* din cele ce Atotputernicul a sădit în om, atunci când a împărțit vietăților după pământ, darniciile lui cerești.

Nici o coardă a inimii lui n'a vibrat; nici un semn exterior, că'n fundul inimii lui «de vânător», mila de tot

ce-ți procură plăcere, se revoltă contra bestiei ce-o poartă în piept. Nimic. Numai orgoliul, mândria că, «expediția» nu-i fusese zadarnică, făcând să-i radieze fața de bucurie. Ba se mai apucase să spună și oamenilor, unde l-a găsit, cum a făcut și cum i-a aplicat *lovitura corectă*, lipsindu-l de cele două picioare din urmă, și provocându-i cele mai mari chinuri și suferinți. . .

Sărmane iepure! Tu tot mori, dar mai înainte de a muri tu, mort este sufletește cel ce te-a omorât pe tine. La întrebarea că de ce nu l-a tăiat să nu-l mai chinuiască, mi-a răspuns: «n'am briceag și ce, nu tot îl tai eu acasă!»

Sărmane Vuță! În cartea veșniciei, pe pagina cu păcatele comise de tine pe pământ, cu puținul sânge scurs din picioarele iepurelui chinuit de tine în ziua aceea,

Creatorul a scris: «N'ai milă de creaturile mele omule, nici eu nu voi avea îndurare de sufletu-ți — dăruit de mine ție — spre a te deosebi de celelalte vietăți, tu rege nemilos al vietăților».

Iată vânător corect, iată lovitură corectă ce aplică, dintr'o pușcă a cărei una din țevi e mâncată de rugină și astupată cu. . . plumb.

Ce-i lipsește?! Armă bună are, câine de rasă pură — pe Dulea — nevrednic nici pentru oi, are, calități sufletești cum văzurăți. . . n'are briceag cu care să-și scoată ochiul drept sau pe amândoi și să-și taie degetul arătător dela mâna dreaptă, pentru a fi un vânător «corect» dar pașnic. Ca el mai sunt. El însă întruchiează, personifică «idealul», poartă 'n pieptu-i «pasiunea». E destul. . .

OCROTIREA IEPURELUI LA VÂNĂTORILE CU BĂTĂIAȘI

de Corneliu V. Marțian, Roșiori-de-Vede

În cele ce urmează am avut în vedere numai iepurele care, în ciuda tuturor mijloacelor de ucidere, — permise și nepermise, tot se mai întreține încă, atât la câmpie cât și la deal, deși fără nici o ocrotire sau îngrijire deosebită.

Incontestabil, contingentul de vânat, — unde nu avem paznici speciali și vânători de omenie, — este foarte redus, iar cifrele ce se înscriu astăzi

pe tablouri la vânătoreea cu bățiași, sunt cu totul de parte de ceace eră odată, — nu prea demult.

În aceste condițiuni, orice vânător corect, trebuie să vadă că nu se poate merge înainte fără o serioasă ocrotire și din partea vânătorului pentru bietul nostru urechiat, care face încă și astăzi bucuria tuturor cari țin mai de mult sau mai de curând, o armă de vânătoreea în mână.

Și pentru că ocrotirea iepurelui, stă în primul rând și în mâna vânătorului, nu voi vorbi nici de braconieri și nici de câini vagabonzi, care, e drept, distrug mari cantități de vânat, ci de felul cum vânătorul corect ar trebui să dispună de restul vânatului, ce mai scapă din fericire, la vânătoreea cu hăitași cari constituiesc un mare carnaj și o mare pacoste pentru bietul vânat.

Cu toate că la noi, nu a fost vreodată, o tradiție sau o școală propriu zisă, totuși pentru un bun observator a existat întotdeauna o deosebire între felul cum vânează unii și cel cumucid alții; în linii generale două grupări,

cu două educațiuni, sau pseudo-educațiuni distincte, dintre cari una n'ar trebui s'o practice decât maestrul în ale vânătoreei.

Vom considera de prima, pe aceea pe care o poate face cu folos real, orice bun vânător (conștient, luminat și cinstit), înțelegând prin bunătate, nu dibăcia de a ucide, ci cu totul altă calitate, lăuntrică (sufletească), căci să se înțeleagă odată, vânătorul nu este un măcelar care trebuie să-și facă meseria cu orice preț și să ucidă cât mai multe piese, ci dimpotrivă, el trebuie să fie animat de cele mai nobile sentimente de ocrotire pentru bietul vânat fără nici o apărare.

Vânătorul din această categorie, bine educat și cult, nu pleacă la vânătoreea cu sacul de cartușe arhiplin, și cu intenția să înscrie număr mare pe tablou, chiar și atunci când e invitatul altuia. . . Este ceva în sufletul lui care îl oprește dela masacru, chiar de a nu se înalță în ochii sportsmenilor de bălci, căci el are în urma lui, un trecut vânătoreesc cinstit și plin de umanitate. De aceea el nu trage în tot ce vede, și mai ales nu trage cu sevrotine la distanța de 100 m. când deabiă a zărit iepurele în pădure, numai pentru considerația că poate să-l prindă vr'un alic, chiar atunci când are o armă foarte bună; deci nu se conduce de principiul că el riscă numai un cartuș și bietul vânat vieța.

El trage numai când vede că are șanse de cel puțin 70%, să-l ucidă sigur, fără să-l preocupe numărul, ci numai lovitură: o lovitură frumoasă, sigură, de maestru; pentru el este totul.

Aceasta o face în mod rațional, sau poate câteodată și instinctiv, cum e îndrumat de buna sa educație vânătorească, spre deosebire de alții, — pe care din nenorocire nu-i detestă când sunt buni pușcași, căci orice s'ar zice, numărul face încă, oarecum, senzație!?

Revelând aceste bune însușiri vânătorești cari constituiesc o școală și o bună educațiune, față de starea de astăzi a vânatului, n'aș riscă să zic că aceasta, este cea mai bună, la care trebuie să se adapteze, toți vânătorii cu dragoste pentru vânat și în special începătorii cari vai! în cele mai multe cazuri, n'au nici o școală, nici o credință și nici un Dumnezeu.

— În a doua categorie ași considera pe cei impulsivi, cari chiar atunci când sunt bine dotați (pușcași buni), devin un pericol pentru contingentul bieților urechiați și vânatului în general. Dar cum cea mai mare parte din ei, n'au aptitudini înnăscute, spectacolul unei asemenea reuniuni la vânătoreala de bătaie, este groaznic!

Zeci de cartușe sunt aruncate aiurea și la toate distanțele, fără vreo noimă, sau vreun control de sine; vânat rănit cu duiumul, zgomot și răpăituri de arme, în fine ceva care-ți dă impresia unui jaf, în care se pierde cu desăvârșire noțiunea de sport.

O asemenea vânătoreală și pe acești vânători îi detest, căci ei nu se gândesc câtuși de puțin la nobila ocrotire a bietului vânat atât de prigunit, ci dimpotrivă, ei cer număr cât mai mare posibil ca să conteze pe tablou, căci altfel s'ar simți jenați față de ceilalți camarazi mai dotați ca ei.

Fac aceste reflexiuni acum la închiderea sezonului pentru vânătoreala iepurilor, în urma celor constatate cu durere, la mai multe vânători cu bătaie, la care am luat parte și cari n'au avut nici măcar un succes apreciabil. Deși pădurile mari s'au bătut în reprize, am văzut totuși iepuri schilozi, șchiopi, alții fără coadă, sau cu urechile scurtate de vânători lacomi și nedibaci, cari trăgeau alandala. O debandadă ce caracteriză o vânătoreală sălbatecă!..

De acum mă întreb: ce face vânătorul pentru ocrotirea iepurelui, sau a vânatului în general, pentru a avea dreptul să ceară autorităților tot sprijinul posibil, având în vedere complexul de probleme ce se pun?

Cred că afară de ceea ce ar putea face autoritățile pentru ocrotirea iepurelui și vânatului în general, ne mai incumbă și nouă vânătorilor îndatoriri de ordin profesional și sufletesc, fără de care nu se poate ameliora nenorocita stare de azi.

Trebuie să se pătrundă fiecare de adevărul că: *gospodarul bun se vede la el acasă.*

Deci o cât mai aproape supraveghere și din partea președinților de societăți, pe care îi considerăm vânători aleși, căci dacă sunt permise unui bun și încercat vânător licențe în practicarea sportului, nu tot astfel se poate întâmpla cu majoritatea vânătorilor fără educație și suflet. Ei trebuiesc să păstreze negreșit regulile stabilite, cari s'ar putea rezuma cam ca acestea:

Să se știe că nu e permis a se trage decât în iepurile (sau vânatul) care îi vine bine și oarecum descoperit. Distanța maximă pe teren sau pădure, etc., nu poate fi mai mare de 30—40 pași, căci o bună parte din alicele iau copacii, crăcile lor sau ierburile.

Să se fixeze dela început, (ca și în nouile teritorii unde domnește un alt spirit și educație vânătorească) un număr de victime (și deci și de cartușe), lăsându-se numai celor prea abili și îndelung încercați, oarecare largheț și numai când interese superioare vânătorești o cer.

Fără să punem restricțiuni în vânătoreala iepurilor, numai astfel s'ar mai ameliora starea de azi, aceasta [pentru ca să nu ajungem, cum a spus-o foarte bine un mare și desăvârșit vânător: să tragem în pălării din lipsă de vânat.

Am vorbit despre ocrotirea iepurelui, care este vânatul nostru indigen de căpetenie, pe care contează și copiii, când pun întâia oară mâna pe pușcă. El este o piesă care mulțumește și pe vânător și pe gurmand și deaceia se cuvine ca cel puțin vânătorul să-l ocrotească și să-l vâneze occidental, luptând mai mult contra prigonitorilor cari îl distrug, decât contra lui.

Am vorbit despre ocrotirea iepurelui, care este vânatul nostru indigen de căpetenie, pe care contează și copiii, când pun întâia oară mâna pe pușcă. El este o piesă care mulțumește și pe vânător și pe gurmand și deaceia se cuvine ca cel puțin vânătorul să-l ocrotească și să-l vâneze occidental, luptând mai mult contra prigonitorilor cari îl distrug, decât contra lui.

D-1 Director *Richard Schmidt*, din Sf. Gheorghe (Treiscaune) cu un lup enorm, ucis în iarna aceasta.

SBORUL ȘI TIRUL BECAȚINEI

de Maior C. Rosetti-Bălănescu

BECAȚINA E REGINĂ.

Slăvită de unii, hulită de alții, obiect de patimă fierbinte sau de completă indiferență, venerată și disprețuită, iubită și persecutată — becațina e regină. Regina bălților. Regina zborului. Regina tirului. Desigur: cocoșul de munte, ce se împușcă pe cracă, e mai falnic, mai rar, fazanul mai frumos, potârnichea mai răsărită, sitarul mai misterios, rațele mai fe-

lurite, dar sprintăra becațină e mai veselă, mai capricioasă, mai iute, mai nervoasă, mai surprinzătoare, mai mlădioasă, mai uluitoare decât toate. Becățina e regină. Și rămâne regină chiar în farfurie.

Becațina e piatra de încercare a trăgătorului, căci tirul ei e făcut din toate greutatețile întrunite. Și tocmai de aceea poate, sunt fanatici al acestui tir, alături de alții cari nu-i fac nici cinstea unui foc — nu fac risipa unui foc, ar trebui mai bine spus — căci unde nu ajunge, pisica zice că pute. De toți și din toate timpurile, tirul becaținei a fost considerat ca greu, ca foarte greu, ca

cel mai greu din toate tirurile la sbor — sbor făcut din iuțea săgeții și frânt în zigzaguri fulgerătoare. Becățina e poate singura pentru care s'a propus să se iasă din norme și regulile stabilite ale căutării și abordării vânatului, numai spre o ușurare a tirului, o majorare a șanselor de succes. În tot cazul Domnița-becațină e direct responsabilă de valurile de cerneală răspândite în nesfârșite polemici de admiratorii ei. În adevăr, vâna-vom becațina cu vântul în față ca orice alt vânat, sau tocmai dimpotrivă, cu vântul în spate? That is the question — care desparte cele două tabere adverse.

Zic unii: vânează, domnule, becațina cu vântul în față ca orice vânat: nu te aude, o poți apropia mai mult, trage mai aproape și deci cu mai multe șanse, etc.

Zic alții: vânează, domnule, becațina cu vântul în spate, căci becațina sboară întotdeauna în contra vântului, va veni deci spre d-ta și vei avea mai multe șanse, etc.

Noi ce vom zice? Vom zice hotărît: vânează, domnule, becațina cu vântul în coastă și vei elimina principala cauză de insucces. Și zicem aceasta nu din pornirea simplistă de a ne diferenția de alții și nici din intenția, lau-

dabilă de altfel, de a ne afla în acea «dreaptă mijlocie» cu reputație de cuminenie. O spunem pentru că observația o impune și experiența o adevărește. Credem, în adevăr, că dacă dintr'o observare justă, în condițiuni date, ajungem la descoperirea cauzei unei dificultăți, această dificultate e redusă la un minimum posibil. Trebuie numai să știi să vezi, și din ce vezi să știi să tragi o concluzie. Să examinăm dar, de unde vine afirmarea noastră. Și pentru aceasta, mai întâiu să disecăm puțin sborul becaținei. Prin însăși conformația ei — coadă scurtă, aripi foarte ascuțite — mecanismul zborului răspunde la sbor iute cu bătaii repezite și continui de aripi. La plecarea de pe pământ acest sbor se poate descompune în 4 timpi (fig. 1).

Primul timp: Salt dela pământ în sus, punct mort, moment foarte scurt, neobservabil întotdeauna.

Al doilea timp: Câțiva metri, contra vântului, în sbor drept, foarte iute, mai mult sau mai puțin ascendent, câteodată horizontal.

Al treilea timp: O serie de zigzaguri făcute într'un plan

horizontal, foarte iute, cu balansări când pe o aripă când pe alta.

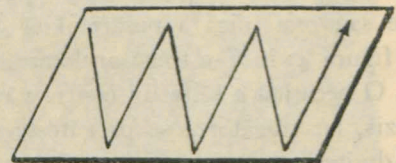
Al patrulea timp: Sbor drept, foarte ascendent, deja departe de locul de ridicare. Apoi se ridică tot mai sus, dispăre sau dă o roată largă de tot (rază 500 m. la 1 km.) și revine cam de unde a plecat.

Vom extrage imediat din cele de mai sus o serie de observațiuni:

Observația I: Primul timp nu e marcat decât abordând pasărea cu vântul în spate sau în coastă, și numai rar, pe vânt extrem de violent chiar cu vântul în față: pasărea caută un moment să-l domine.

Observația II: observația capitală: zigzagurile sunt făcute întotdeauna într'un singur plan și anume într'un

②

plan horizontal (fig. 2) și niciodată într'un plan vertical. Adică, aceste zigzaguri se fac ca pe suprafața unei mese. Trebuie reținut bine acest lucru.

Observația III: Becățina se ridică și sboară în contra vântului. Se întâmplă și excepții: să se lase în vânt. În acest caz, cu vântul în față, e o nălucă.

La aceste observațiuni vom adăuga o axiomă:

Axiomă: Toată dificultatea tirului becașinei provine din iușeala sborului și a zigzagurilor ei fulgerătoare.

Acestea fiind spuse suntem în măsură să abordăm concluziile. Și mai înainte de toate, ce se evidențiază pentru vânătorul care caută să-și pună toate șansele de partea sa? Evident că a elimina cauzele la dificultatea tirului sau cel puțin o parte din ele. Aceste cauze am văzut că sunt zigzagurile și iușeala sborului.

Iușeala sborului se elimină prin iușeala tirului. Nu poți avea pretenții la becașină dacă nu ieși trăgător iute. Aceasta rămâne bine stabilit, ca să nu se creadă cumva că vreau să dau aci vreun panaceu universal care va transforma orice brânzoii în vânător de becașine. Am văzut însă în observația I, că timpul întâiu, acel punct mort al sborului, se produce cu vântul în spate sau în coastă

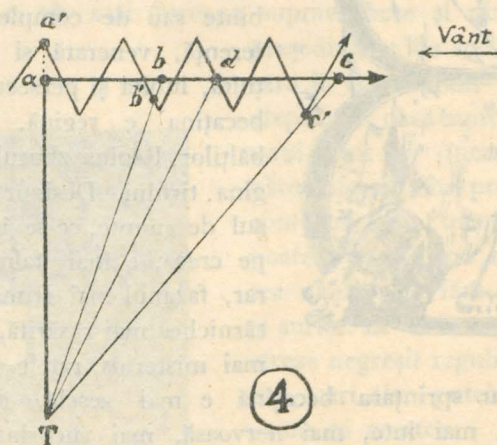
și nu cu vântul în față. Iată deci un prim avantaj de care un trăgător iute va profita vânând cu vântul în coastă.

Priviți întâiu fig. 3: în T se află trăgătorul mergând clasic cu vântul în față. O becașină saltă din s și își ia instantaneu sborul în contra vântului. Dacă vânătorul n'a reușit să tragă în clipa timpului de sbor rectilin, înainte de zigzaguri — și în majoritatea cazurilor nu va reuși — îi rămâne să tragă în timpul zigzagurilor sau după terminarea lor. După terminare e târziu: de 90%

va fi prea departe. Rămâne așadar să tragă în zigzaguri. Eh! dar aci e aci! Oricine își dă seama ce însemnează o ochire pe un punct minuscul, care cu o iușeală de săgeată, e când în a , când în b , când în c ! Deaceea tirul becașinei e și privit ca atât de greu — cu drept cuvânt. Vânătorul trage și... scapă de nu știu câte ori la sută. Să-i venim în ajutor. Vom demonstra că dacă vânătorul reușește să facă ca becașina să-i treacă *curmeziș*, la stânga sau la dreapta, în loc să se depărteze drept, problema e rezolvată, zigzagurile dispar. Vom spune imediat de ce: pentru că aceste zigzaguri, cari după cum știm să produc într'un plan horizontal și numai horizontal, nu se mai traduc acum pentru trăgător decât printr'o depărtare mai mare sau mai mică a pasărei față de el.

Priviți figura 4: în T e trăgătorul care merge cu vântul în coastă. O becașină a săltat în contra vântului și îi trece în curmeziș, iar trăgătorul se pregătește să tragă în plin zigzag. Admiteți că în loc de becașină trece în curmeziș o altă pasăre care sboară în linie dreaptă, fără fantezia zigzagurilor: o rață, o cioară, ce vreți. Ce face vânătorul sau mai bine zis ce-i face pușca? Va urmă o linie dreaptă, va avea o ochire obicinuită, elementară, pe linia $a-c$. Nici o dificultate alta decât cea decurgând din viteza de sbor. Ei bine, acelaș lucru se întâmplă acum pentru becașina noastră, deși în plin zigzag. În adevăr, indiferent dacă

becașina se găsește în a' într'un unghiu al zigzagului, sau în c' , alt unghiu de sens contrar, sau în b' , sau în d' , sau în orice alt punct intermediar al zigzagurilor, pentru trăgătorul T va fi ca și când becașina s'ar mișcă pe o linie dreaptă, punctele ocupate de ea în zigzaguri corespunzând cu cele ce ar ocupa rața sau cioara în a, b, d, c —

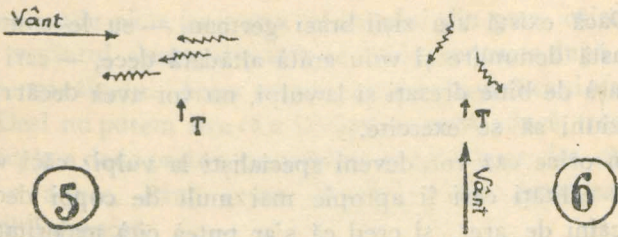

dar ceva mai aproape sau ceva mai departe. Linia de ochire e aceeaș, mișcarea puștei e aceeaș. Insist: priviți figura 4, e evident: fie că e cioara în a sau becașina în a' linia de tir e aceeaș; fie că cioara e în b sau becașina în b' , în alt punct al zigzagului, linia de tir e aceeaș; fie că cioara e în c sau becașina în c' , linia de tir e aceeaș, deplasarea puștei pentru a urma cioara sau becașina în sborul ei e aceeaș, pușca vânătorului nu mai are de sărit (fig. 3) în sensuri contrarii din a în b , din b în c , ca în cazul becașinei cu vântul în față:

Zigzagurile au dispărut. Principala dificultate e eliminată. Deci: Quod erat demonstrandum — căci am lipsa de modestie să cred că am fost clar. Dealtfel nu e nimic greu de înțeles. Cel mai simplu e însă să încercați în teren.

Acum însă că am expus principiul, luând cazul cel mai favorabil, plin curmeziș, e momentul să amintim că la vânătoare lucrurile nu se petrec în mod schematic. Nu se va obține întotdeauna un curmeziș la unghiu drept, ci ades curmezișuri sub unghiuri mai mari sau mai mici. Indiferent: tirul rămâne ușurat. Și această ușurință de tir, iar nu faptul că becașina se «apropie de trăgător», ar fi trebuit să fie argumentul partizanilor vântului în spate. Cu vântul în spate becașina de sigur sboară contra vântului, dar nu e nebună să treacă peste capul vânătorului, ci oblicând la dreapta sau la stânga, tocmai pentru a evita pe vânător, va prezenta un curmeziș mai mult sau mai puțin pronunțat, deci cu o respectivă eliminare de zigzaguri. Aci e avantajul ce trebuie să descopere și să invoace partizanii vântului în spate. Vedem însă că e analogic în rezultate vânând cu vântul în spate sau vântul în coastă. Ultimul fel însă, are pe lângă faptul că va produce curmezișuri mai accentuate, și următorul mare avantaj: *curmezișuri de acelaș sens*. Mă explic: cu vântul în spate, becașina ca să nu treacă peste vânător va oblică la dreapta sau la stânga. Cu vântul în coastă, becașinele nu vor mai plecă la dreapta sau la stânga, ci numai la dreapta, ori numai la stânga, după cum ți-ai

ales vântul din dreapta ori din stânga. O surpriză mai puțin deci, și un avantaj în plus. Iar pentru cei ce visează poate de dubleu la becaține, se înțelege căci e mai ușor să faci dubleul pe două păsări de acelaș sens, decât de sensuri opuse. Figurile 5 și 6 evidențiază aceste lucruri.

Un alt inapreciabil avantaj al vântului în coastă (și în spate), avantaj prea puțin luat în seamă de cei mai mulți, este următorul: becațina ne va arăta albul pântecului și vom avea deci o vizibilitate de neprețuit folos pentru tir; pe când cu vântul în față, becațina depărtându-se din fața noastră, ne va arăta spinarea și acoperișul aripelor, perfect mimetizate cu mediul înconjurător, deci vizibilitatea mică, adăugând o greutate suplimentară tirului.

Multe alte observațiuni ar fi de adăugat. Poate vom reveni cu alt prilej. Aproape de terminare să mai adăugăm că considerăm un vânt în coastă (cam de trei sferturi) dela stânga ca cel mai favorabil, pentru că obținem curmezișuri spre stânga. Or, credem că pentru un trăgător dreptaciu e mai ușor tirul dela dreapta spre stânga fiindcă poate urmă mai bine mișcarea fără să aibă nevoie să miște picioarele din loc. Nu mai explic. Incercați, fie și în odaie. Dar se va obiecta poate că întotdeauna e posibil să-ți alegi vântul. Mărturisesc că în ce mă privește obiecțiunea aceasta nu m'a supărat niciodată — iar în cele ce am expus am considerat vânătorul liber, izolat, de capul lui, într'un teren favorabil. Dar bine înțeles, dacă ieși obligat să urmezi un itinerar cu vântul în față... ai să vânez cu vântul în față. Cu atât mai rău pentru d-ta.

Dar hotărît e momentul să termin. Mi-e să nu se încrunte, în caz de alungire și după atâtea figuri, amicul meu C. A. V. P. dela Redacția Revistei. Și deci laconic și lapidar mă rezum:

Trage la curmeziș,

Trage iute,

Trage înainte.

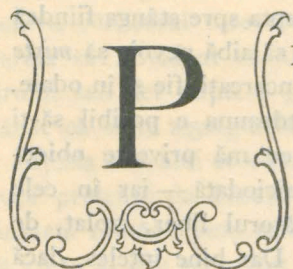

M. S. Regele George al Greciei, repositatul Prinț Wilhelm de Hohenzollern și suita ior, la o vânătoare pe Domeniul Coroanei Scrobitea.

DRESAJUL CÂINELUI DE ARET PENTRU A ADUCE VÂNATUL RĂNIT

de Locot. Colonel St. Ilie Iotta

(URMARE)

PIERZÂND răbdarea îl duc dincolo de apă, găsește iepurele și îl scoate din rugi. Alicele de sitar No. 10 își făcuseră târziu efectul. Dacă n'ași fi putut urmări scena cu ochii, cred că nu l-ași mai fi găsit. Socotesc că nu se poate pretinde dela

un câine care ține urma de aproape a vânatului rănit să reușească a găsi în cazurile acestea sau chiar și mai grele.

Alt exemplu. Vănam iepuri la picior în pădurea Buturugari. Trag într'un iepure destul de departe (cartușul cu pulbere T.). Cred că iepurele e lovit, mă apropiu în timp ce câinele găsește locul cu sânge și puf. Câinele pornește pe urmă și cu toate că l-am căutat pe distanță lungă prin mărăcinișuri și desișuri, mi-a fost imposibil să-l găsesc. Cam după două ore mă înapoiu; câinele încetinează mersul și caută de zor. Mă uit și văd picături de sânge. Puțin mai departe câinele se oprește și sare un iepure pe care-l împușc. Eră cel rănit cu două ore înainte, dar care fusese destul de sănătos să alerge ca unul nerănit.

Dacă lăsam prima dată să alerge prea mult câinele, ar fi vagabondat în zadar.

La vulpi nu am avut ocazii să pui câinele pe urmă sângerândă.

Știu însă că vânătoarea la vulpi se face la pază și la bătaie și numai odată mi s'a întâmplat să 'mpușc vulpe la sărită.

Din aceasta deduc inutilitatea «verlorenapporteurului» și la vulpi.

La pază strică ca și la bătaie. Nu va riscă nici un vânător să dea drumul apporteurului după vulpe imediat ce a tras, căci și câinele poate va primi vre-un foc din eroare sau intenționat și vânătorul va avea neplăceri supărând pe ceilalți vânători. La terminarea bătăii desigur că în acest caz ar fi mai necesar, dar șansele de a o găsi se împușinează mult... Dacă vulpea e căzută aproape o poate găsi vânătorul sau bătăiașii, dacă a putut să se ducă departe, nici câinele nu o va mai putea găsi. Se știe că vulpea rănită se târăște pe cât poate până la vizuină unde intră. Am avut ocazii să constat aceasta.

Cum însă vulpile sunt așa de rare mai ales în terenurile unde se face o rațională ocrotire a vânatului și unde se otrăvesc și prind cu capcane, vedem cât de rar vor avea ocaziunea câinii să se exerciteze la vulpi.

Dacă a fost un câine irlandez care a lăsat urma vulpii pentru un stol de potârniche, cred că a fost unicul caz, fiindcă cred că numai acela i s'a încercat dresajul de a aduce vulpea rănită, pentru care rassele nobile au o pronunțată repulsiune, după cum am mai spus. Setterul irlandez și-a făcut datoria sa, pentru care eu l-ași fi lăudat nu l-ași fi defăimat.

Dacă există așa zișii braci germani — eu le contest această denumire și voi arată altădată de ce, — cari să fie așa de bine dresați și la vulpi, nu vor avea decât rari ocazii să se exercite.

În orice caz vor deveni specialiști la vulpi; căci vor avea calități cari îi apropie mai mult de copoi decât de câini de aret, și cred că s'ar putea cită majoritatea că nu au putut să aducă vulpea rănită. Părerea mea este că să facem dresajul de a aduce numai până la iepuri și să nu-l complicăm căutând minuni cari sunt cazuri excepționale și fără necesitate generală. *Metoda de dresaj* pentru a aduce vânatul rănit e simplă și după cum am spus nu diferă de cea de a aduce vânatul ucis pe loc, și nici nu s'a înțeles până acum, altfel.

Am ajuns întotdeauna cu câinii pe cari i-am avut la realizări satisfăcătoare pentru mine, surprinzătoare pentru alții.

Dresajul de a aduce se începe de mic chiar la două luni, utilizând instinctul moștenit și plăcerea de a se jucă. Am reușit imediat ca să facă întocmai cățelul cece vede făcând un câine mare. Exemplul când se dispune de un câine dresat, servește cum nu se poate mai bine pe vânător.

Dresajul trebuie făcut de stăpân care să știe să câștige iubirea și ascultarea, care cunoaște caracterele generale ale câinilor săi, și se străduiește să înțeleagă particularitățile exemplarului ce dresază.

Apocăpe în fiecare zi când este dispus de joc, i se aruncă obiecte ușoare și moi pe care le va lua mai întâiu în gură și chemat numai dela câțiva pași la început, le va aduce mai mult sau mai puțin, fără să înțeleagă, ce vrem. Să ne ferim a ne supăra sau a-l certă, căci îl vom strică pentru toată vieța lui în această privință. Trebuie oarecare răbdare. Dacă nu va aduce unele obiecte să ne ferim a-l silă a le mai aduce, pe acelea.

După ce ne-am convins că mai în joacă, mai pentru mângâiere ia în gură și aduce mai mult sau mai puțin bine unele obiecte, îi aruncăm o aripă de sitar sau de prepeliță. *Vom observa că imediat arată o deosebită râvnă* a lua în gură, dar că deși va plecă cu ea se va feri de noi.

Acesta este pericolul cel mai mare de ocolit, pentru a nu strică câinele. Acum se manifestă instinctul primitiv de a vână pe compt propriu.

Ne vom așeză în calea lui, îl vom opră cu mână încetișor, îl vom lăsa cu aripa în gură câțva timp, mângâindu-l și observând a nu o mestecă în gură.

Vom căută să i-o luăm și dacă cum de regulă se întâmplă nu o va lasă bucuros, nu i-o vom trage nu cu forța, căci s'ar învăța să sfășie, ci încetul cu încetul. Dacă stränge însă tare atunci introducem degetul cel mare la încheietura gurii, celelalte degete dedesuptul botului, strângem puțin la nevoie și sigur îi va da drumul.

Odată sau de două ori pe zi, mărindu-se din ce în ce distanța de aruncare, mai multe zile în șir făcut acest exercițiu este de ajuns, după care se rărește la mai multe zile, când se face și controlul modului de a aduce căutându-se a se îndrepta greșelile.

Intotdeauna chemarea ca să aducă e însoțită de cuvintele «adu aici», iar luarea obiectului din gura câinelui de cuvântul «lasă», din ce în ce mai accentuate după rezistența câinelui. Acest exercițiu se face în casă ca și afară.

Deși nu putem zice că a învățat acum să aducă, trecem totuși la a doua parte a exercițiilor pregătitoare dea căută și a aduce. Până acum obiectul a fost întotdeauna vizibil aruncat.

Se începe acum a fi aruncat din ce în ce mai ascuns în ierburi; gropi mici, etc., însă la început câinele să vadă bine locul unde e aruncat. Va alerga și va căuta mai mult sau mai puțin. Avem ocazie cu acest exercițiu să vedem ardoarea și mirosul câinelui la căutare. Cu cât va fi mai grăbit în căutare cu atâta trebuie să-l supraveghem mai mult, căci aceluși câine îi va lua întotdeauna picioarele înaintea nasului. Să fim încântați însă de un câine care se învârtește mai încet, dar care, observăm foarte bine caută mai mult cu nasul decât cu picioarele. Această chestiune am văzut că de mulți vânători se înțelege invers. Nenorocirea pointerului care are cel mai fin nas, e tocmai aceasta că picioarele și ardoarea, iau înainte, mirosului.

Aruncăm apoi aripa ca să nu vadă nici unde cade.

Complicând exercițiul prin aruncare simulată, sau a altui obiect în loc de aripă la care se așteaptă, facem pe câine să caute în cercuri din ce în ce mai largi.

Vom observa din aceste exerciții că tendința naturală este ca să strângă din ce în ce cercul fiind atras de miros ca de o ceardă, fiecă mirosul e real, fiecă se înșeală.

Această căutare naturală în cercuri este cea mai bună și la vânătoare, deoarece nu obosește pe vânător care se mișcă încet și învață pe câine să nu alerge înainte. În acest mod câinele pune vânatul întotdeauna între el și vânător. Dela ea se poate trece foarte ușor la cea în semi-cercuri sau zig-zag, numai prin înaintarea mai repede a vânătorului.

Ca explicație la cele de mai sus, un alt principiu trebuie observat în perfecționarea căutării: *ca distanța să fie păstrată de câine, nu de vânător* (să fie întotdeauna cu ochii la stăpân).

Paralel cu aceasta a doua parte a exercițiilor se face și celelalte exerciții de arret, pill și down.

Se leagă o aripă de vânat de o sfoară lungă și subțire. Se aruncă; când cățelul e aproape s'o găsească, se mișcă puțin, aproape în majoritatea cazurilor cățelul se va opri, târând-o ușor cățelul se va întinde, va ridica chiar un picior, gata a se arunca. Acum i se poruncește pill, eu nu întrebunțez acest cuvânt ci «Hai». Este exclus a dresa la pill prin forță cum s'a afirmat chiar de Kinologi recunoscuți; dacă din instinct nu face aceasta, numai e nimic de făcut.

Nu am insistat prea mult, dar am reușit cu ceea ce am încercat, ca în momentul ce au văzut obiectul și s'au oprit să le comand și la nevoie să-i apăs spre a face

down, în timp ce trag repede de aripă, poruncindu-i «jos». Cum însă aretul este foarte prelungit și caracterul temperat și inteligent, la câinii ce întrebunțez, nu am văzut utilitatea lui down. Opresc net câinele prin «stai» dacă am tras rău focul sau dacă nu am tras de loc. Chiar dacă aleargă nu e mare greșală; foarte rar e cazul să nu poată trage vânătorul chiar când câinele pleacă odată cu vânatul. *Instinctual însă se va învăța să aștepte focul pentru a vedea unde cade vânatul.* În general acest exercițiu se face puțin, căci adevăratul dresaj de arret, pill și down se face la câmp la vânat, condiționat ca noi să nu fim grăbiți și să sacrificăm câteva ședințe de vânătoare.

La câmp un bun exercițiu pentru a deprinde câinele (ce nu o face singur) să aștepte focul, este a epola arma din când în când, la care mișcare el trebuie să se oprească atent.

Câinele ajuns cam la a șaptea lună cu aceste exerciții, poate fi scos la prepelițe. Acesta este cazul cel mai potrivit, când are această vârstă, la prepelițe.

La alte rase această vârstă e prea mică, la setterii englezi după constatările ce am făcut dela un an e prea târziu, câinele formându-și aproape deplin caracterul îl vom vedea alergând după fluturi sau tot felul de păsări cum făcea când eră mic.

Va face și când e scos mai tânăr, aceasta, și nu trebuie să ne supărăm, acum e timpul și se va lecu de acest defect, la primul vânat ce-i va sălta, pe câtă vreme după un an se schimbă greu.

Un alt principiu care trebuie ținut în seamă e, că *orice câine capătă interes pentru vânatul în care tragem și deci să ne ferim a trage în diferite păsări.*

Scos la câmp cu alt câine, o ședință întreagă e bine să-l ținem lângă noi chiar legat de centură și să-l observăm, *cum observă și el lucrul câinelui dresat.*

Dacă nu avem alt câine care să servească ca pildă, îl lăsăm liber. Se vor întâmpla două cazuri: sau va merge lângă picioarele noastre, sau va căuta cum se pricepe el.

Se zice despre cei ce merg lângă picior că «nu dau înainte»; eu mă bucur mai mult de acest fel de cățeii. Au dat întotdeauna prea bine înainte, imediat ce eu am stârnit vânatul, însă am avut avantajul a-i stăpâni fiind aproape. Cel care dă singur peste vânat cătând dela început, trebuie priveghiat să nu se învețe să alergedupavânat.

Este o condițiune fericită de dresaj, dacă primul vânat stârnit este împușcat, dacă sunt destule prepelițe și *dacă vânătorul ucide mai multe.* În căutarea vânatului împușcat și aducerea lui, ne vom comporta ca la exercițiul de acasă.

Trebuie observat că, acum să nu ne grăbim, să nu ne mișcăm din locul de unde am tras, să nu zicem nici un cuvânt câinelui, căci nemăsurând tonul și câinele fiind timid în fața unui fapt nou, nu va avea curajul să aducă. Să nu-i dăm nici porunca de «adu aici». Aceasta o vom da, când vedem că nu aduce și o putem repeta de mai multe ori. Dacă nu va înțelege sau nu se va supune, *putem remedia sigur și aceasta pe loc*, plecând repede în direcția inversă chemându-l. El nu se va îndura *nici să lase vânatul pe loc, nici să se depărteze de noi.* Am reușit cu acest mijloc cu cele mai refractare exemplare. La aducere va fi răsplătit prin mângâieri și nu i se va smulge vânatul din gură, se va proceda după cum am

spus, repetând cuvântul «lasă». Dacă nu procedăm cu răbdare și alergăm după vânatul împușcat, sau ne grăbim să-l punem la geantă, niciodată nu vom avea un apporteur înlocuindu-l benevol cu picioarele noastre.

Vom expune chiar vânatul la o tăvălire cât de rea, numai să obținem să ni-l aducă dela început.

La vânatul care s'a mișcat din locul de cădere câinele va începe să caute într'un cerc mai larg sau mai mic micșorându-l, dacă vânatul va fi în acel cerc îl va găsi. Dacă nu va fi și câinele nu va plecă din nou ținând urma sau în alt cerc mai mare îl vom îndemna cu cuvântul de «caută» a căută într'un cerc mai înainte, mai la dreapta sau mai la stânga de unde a căzut vânatul.

De va găsi vânatul va fi cu siguranță un apporteur, ceea ce în general se întâmplă. În ce mă privește, eu am ajuns să conduc în căutarea vânatului căzut pe loc sau fugit ca și în căutarea vânatului viu — câinii — prin semnul brațului: la dreapta și la stânga, înainte prin înaintarea mea, a se așeză jos prin semn cu plama și cuvântul «jos», a încetini mersul prin cuvântul «încet», a rămâne înapoi și a fi liniștit prin semnul brațului înapoi exclamațiunea «Ssst».

După vânatul rănit și fugit nu vom lăsa câinele să alerge prea mult, am fixat dela început care ar fi raza. Urmare ar fi că am obișnui câinele să vagabondeze ca un copoiu și de sigur s'ar obișnui, când e vânat numeros, să lase pe cel urmărit pentru altul nerănit.

Cele arătate sunt liniile generale în privința dresajului de a aporță, dar nu întotdeauna se va întâmplă întocmai cum am descris. Rămâne la priceperea vânătorului să găsească remediu pentru toate particularitățile.

În ceea ce privește credința mărturisită că setterul în general și alte rasse nu sunt apporteur și că numai câinele german e apt pentru acest dresaj, nici nu am nevoie să aduc dovezi, căci ele sunt aduse de cei ce împărtășesc această credință. Eu voiu atrage numai atenția supra acestor probe.

I. Calitatea de a aduce este denumită în toată lumea vânătoarească cu vorba franceză sau engleză. Nu cred că a putut exista cuvântul fără acțiunea respectivă. Dimpotrivă aceasta explică tendința serioasă ce au avut francezii și englezii, a-și forma încă de mult câini apporteur. Englezii pentru a nu se munci prea mult cu dresajul pointerului, au creat un dresaj special propriu zis nu o rassă: retviewer (din setteri).

Imperecherea bizară de «verlorenapporteur» când eră deajuns apporteur, denotă că tot de curând se caută a se obține calitatea aceasta la câinii germani, cum se caută și denumirea.

II. Se condiționează: ca un câine german să devie «verlorenapporteur» trebuie să aibă pedigree, ba încă expertul să știe să găsească în acest pedigree calitatea de a aduce, la strămoși. Deci se recunoaște că nu e o calitate a rassei de «braci noi germani».

Nu e tot așa la setterii englezi și în special la setterul

gordon care a fost creat tocmai pentru a fi câine de arret pentru toate întrebunțările și căruia i s'a infuzat la baza rassei o bună doză de apporteur.

Istoricul acestei rasse, dovedește aceasta și se găsește scris și în Revista Vânătorilor într'un articol, după cum mi-aduc aminte.

Acelaș scop s'a urmărit și la noul brac german prin împerecherea proaspătă a pointerului cu bolovănosul brac vechiu german; este însă o mare diferență. Setterul gordon e o rassă aproape definitiv stabilită cu caracter statornic. Noul brac german are nevoie săi se caute în pedigree această calitate la strămoși.

Dați-mi orice setter gordon mic de tot, pe care însă să-l recunosc ca atare dintr'o aruncătură de ochi, și eu vă promit să vi-l prezint la un an perfect apporteur la vânătoare.

Deși mă feresc a le face reclamă acestor câini, nu mă pot opri a redă următoarea întâmplare.

Eram în toamna trecută la sitari cu d-l Profesor Dr. Slavu și cu Căpitanul D.

Aveam pe bătrânul «Foc» și pe «Stol» de 8 luni. Nu vorbesc de «Foc» care trebuie să arate chiar și mai mult decât a arătat, dar despre cățel.

Acțiunea sa în a căută, a pontă, și a aduce, i-a atras din partea d-lui Profesor «proprio motto» aprecierea «e un câine de mare valoare».

Eram de o parte a unui tufiș, d-l Profesor de cealaltă parte. Stol pontă un sitar; apreciind că n'am să pot să trag dacă va sbură în direcția câinelui și a d-lui Slavu, l-am prevestit.

Sitarul a sburat, d-l Profesor l-a împușcat. În acest timp eu ocolisem stușișul. Am văzut pe Stol căutându-l și găsindu-l, căci se mai mișcase puțin, l-a luat în gură și a plecat cu el spre mine. Dela depărtare de aproape 50 — 60 pași i-am poruncit «lasă» și l-a lăsat. D-l Slavu pentru a-l răsplăti i-a poruncit să aducă și l-a luat din nou în gură cedându-l cu supunere. *Câine de 8 luni.* Eu care știu dresajul ce i-am putut face până la această vârstă declar, că mai mult instinctul rassei l-a făcut să lucreze astfel.

III. Chiar recunoașterea că nu se pot dresa decât «par force» câinii germani, implică și pe aceea că în general nu au moștenit dela antecedenti, calitatea de a aduce vânatul fugit.

Am și o cățelușă de 6 luni, care se luptă cu iepurele împăiat, mare și greu, aproape cât ea și-l aduce frumos dansând din labele dinainte și mormâind cerându-și răsplata faptei pe care a început s'o înțeleagă. Nu a fost niciodată pedepsită și până acum tot instinctul lucrează.

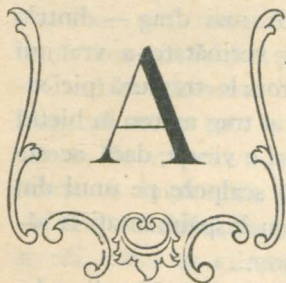
Termin mărturisind că: numai dorința de a contribui să nu se acrediteze o apreciere nejustă (poate din neunoașterea rassei) asupra câinilor ce am avut în vedere și nu din acea de a contrazice și supără alte convingeri, m'a făcut să scriu. Sunt însă convins că vor crede ca mine mulți vânători, căci la mulți le cunosc de mult timp aprecierile în această privință.

(Sfârșit).

R E C E N Z I I

O CARTE REMARCABILĂ!

APĂRUT în cunoscuta editură I. Neumann, Neudamm (Germania) mult așteptată carte a d-lui inspector silvic Emil Witting, pe care autorul o întitulează în mod atât de sugestiv «Auf der Hochwildbahn im Karpathenurwalde», cu subtitlul: «Sie-

henbürgische Wald-, Wild- und Jagdbilder», sau cum am zice pe românește: «Pe urma vânătorului nobil din codrii Carpaților noștri. Icoane vânătoarești din mijlocul pădurilor și a vânătorului Transilvaniei»¹⁾.

Frumoasă carte, admirabilă carte, demn produs al artei tipografice germane, care nu economisește nimic ca să atragă pe cetitor, să-i fixeze atenția, mângându-i ochiul, să-i forțeze curiozitatea, prin noutatea subiectului. De această îngrijire a beneficiat și cartea d-lui Witting: Un format bogat, o copertă agreabilă, caldă, o hârtie de un alb-mat, în care se încrustează textul tipărit cu caractere largi, neobositoare, pe care alunecă ochiul cu plăcere; clișee fotografice reprezentând vederi caracteristice din Carpații noștri, trase pe hârtie de cretă, (atât de necesară unei reproduceri impecabile de fotografii, dar de care nu ne putem apropia aci în țară, din cauza scumpetei vama), și în fine — podoaba întregii cărți — admirabile ilustrații, izvorâte din penelul reputatului artist Münchenez, pictorul animalier Rolf Winkler, specialist al vânătoarei, — astfel se prezintă importantul volum de 374 pagini, pe care d-l inginer Witting l-a dăruit de Anul Nou publicului vânătoresc. Dar să-l deschidem...

Spuneam că această lucrare eră așteptată cu interes. Eră așteptată de cei inițiați — firește în primul rând de camarazii din Ardeal — de cei ce cunoșteau pe d-l Witting, ca autor, ca om, și mai ales ca vânător, căci în opera lui trebuia neapărat să se oglindească cultura lui vânătoarească, sufletul lui de vânător. Așteptarea lor nu a fost înșelată. Și cum s'ar fi putut înșelă, asupra unui om, care ne desvăluie sufletul său de vânător de cum deschidem cartea, într'un fel de profesiune de credință, scrisă în chip de prefață, din care câteva rânduri ajung, pentru a indică cetitorului nivelul vânătoresc la care trebuie să se ridice, ca să poată pricepe pe autor: «În îndeletnicirea mea cu vânătoarea, am gustat în primul rând plăcerea de a-mi satisface pasiunea mea pentru natură, în care găseam astfel o stavilă necesară față de impulsunile mele sportive, față de pofta de a ucide. Selecțiunea naturală o lăsam cu totul în seama naturii atot-știutoare, vânând în pădurile mele fără câine, și nu întrebuițam niciodată nici otravă, nici capcană. Știind că nu păgubesc pe nimeni, îmi alegeam vânatul ce împușcam numai dintre cele mai puternice exemplare din pădure, și-mi împodobeam astfel cu trofeele lui tot mai mult camera mea de vânătoare, iar sufletul mi-l înnobilam cu amintiri ne-

pieritoare. Căci am găsit întotdeauna că adevărata superioritate pentru noi vânătorii, nu constă în lipsa de rezistență față de instinctele noastre animale, ci în dozarea putinței noastre de a distruge. M'am călăuzit deapuri de principiul, că nu dibăcia de a trage cu pușca este baza artei vânătoarești și că nu aceasta face pe vânător, și am căutat așadar să vânez nu mult, ci pe alese». Și mai departe: «Urmăream căpriorul — și-i dăruiam vieța; apropiam cocoșul de munte — și lăsam pe alții să-i curme zilele. Iar eu, mă mulțumeam să ascult păsărelele și să admir florile de prin câmpuri și păduri»...

Astfel ni se prezintă vânătorul, ale cărui povestiri trăite se vor desfășura deacum în fața cetitorului atent, pline de un înțeles adânc, ca niște destăiniri pline de farmec, ce cuprind o întreagă epocă din vieța unui vânător corect.

Dar cum d-l Witting, în calitatea sa de silvicultor, și-a petrecut cei mai frumoși ani din tinerețe în mijlocul pădurilor seculare ce se întind între vechea noastră graniță și porțile Sibiului, păduri atât de reputele odinioară pentru diversitatea vânătorului ce adăposteau, d-sa fiind apoi și un pasionat și mult apreciat vânător de capre negre, volumul de față îmbrățișează întreaga gamă a vânătorului nostru nobil, devine enciclopedic, se înalță la rangul marilor tratate străine asupra vânătorului nobil, cu deosebirea meritorie în plus, că ne învață să cunoaștem și să iubim vânatul nostru, vânatul nobil *specific al munților noștri*, așa cum trăiește el *la noi*, cum trebuie să-l vânam noi, Românii. Adoptând forma epizodică literară, în locul aridității științifice, Witting a împrumutat în fraza sa ceva din melancolia infinită a poetului-vânător Hermann Löns (de care scrisul lui Witting este vădit influențat), a știut să scurgă în sufletul cetitorului concepția sa sentimentală despre viețuitoarele din mijlocul naturii libere, să-i comunice toată dragostea sa pentru vânat, să-l introducă în toate tainele pasiunii vânătoarești înnobilate, să-l inițieze în ritul sever al tradițiilor de vânător curat, într'un cuvânt a reușit să-l *educă* pe cetitor, fermecându-l.

Te învață Witting să simți toată gravitatea răspunderii sentimentale ce conține gestul scurt prin care suprimi o vieță, cetind de pildă întâmplarea când l-a doborât fără să vrea pe bietul «Kurt», căpriorul crescut timp de un an întreg cu dragoste acasă și redat apoi libertății, pădurii. De cinci ani nu se mai arătase, decât la rari intervale, și nimeni nu se mai gândea la el, nici o bănuială nu încolțise în mintea vânătorului, când trăsese adineauri într'un țap frumos! «Vânătorul se apropie de el. O ultimă privire, o privire din care vorbește o acuzație mută, îi mai aruncă căpriorul, o privire, ah, atât de infinit de tristă și plină de amărăciune, că el nu o poate îndura și e silit să întoarcă fața. Când se hotărăște să-i dea bietului animal cuvenita lovitură de grație cu cuțitul, el simte lămurit că fața trebuie să-i fie mai galbenă ca turta de ceară și ochii i se împăianjenesc... A recunoscut căpriorul! Acea creștătură adâncă dela ureche, precum și întreaga lui înfățișare, îi sunt indicii suficiente că a ucis

¹⁾ Prețul 16 Mărci.

pe «Kurt», pe căpriorul lui drag, pe care îl crescuse acasă cu atâta grijă, ca pe un al șaselea membru al familiei, timp de un an întreg. Și acum, după cinci ani, e doborât, într-o zi frumoasă de Maiu, la abia o mie de pași departe de leagănul copilăriei lui, după ce codrul îl primise iarăș în brațele sale, e doborât de însăș mâna aceuia care-l ocrotise, îl îngrijise, și-i dăruise apoi libertatea.

O gingașă cunună îi împletesc acum pițigoi, și ca un clopoțel de argint sună cântecul prigoriilor, peste trupul neînsuflețit al sârmanului căprior, al blândului, al zburdalnicului, al misteriosului căprior, care trecuse prin atâtea peripeții în viață, dar din care nu destăinuise nici una viețuitoarelor prietene din pădure...».

Dar să nu credeți că numai pentru că a ucis căpriorul crescut de el, își revarsă autorul sentimentalitatea în accente atât de duioase. Aceeaș sensibilitate, aceeaș gravitate în săvârșirea pasiunii sale înalte, pe care o tratează ca pe un ritual crud, dar necesar, ne-o arată Witting în fața fiecărui vânat doborât de el. Peste bucuria spontană și mândria legitimă din primul moment, se suprapune în inima vânătorului un văl de profundă melancolie, de care nu scapă nici când e vorba de o piesă capitală și rară, cum e țăpul de lângă pepiniera de pe muntele Haneș (pag. 84):

«Vânătorului, de bucurie că l-a nimerit, îi vine să lepede și rucsac și carabină, și să se arunce după el jos, din vârful bradului, unde se cățărare! Dar și așa, aproape tot atât de repede, parc' ar cădea un cocoș de munte lovit de moarte, în câteva clipe s'a și dat jos din observator și a și ajuns lângă țăp. Nemișcat zace și mut, puternicul căprior, în mijlocul sângelui care picură cald, și privește cu ochi plini de groază pe călăul său. În primul moment i se pare vânătorului că are în fața sa un cerb tânăr, atât e de mare țăpul! Apoi îi vine să chiuie de bucurie, când vede că a dobândit cel mai frumos trofeu din întreg ținutul, cea mai splendidă podoabă ce va ornă deacum camera sa de vânător, niște coarne cu șase ramuri fără de pereche, un adevărat record!

Apoi, văzând cum picură sângele roșu și cald, îi vine să plângă... Ar vrea par'că să plângă împreună cu bietul animal, când trebuie să-i înfigă cuțitul de grație până la prăsele, ar vrea să plângă după acest sârman căprior, ar vrea să plângă ca și după zilele senine și fericite petrecute lângă pepiniera de pe Haneș, care s'au dus odată cu căpriorul, s'au dus pentru totdeauna...».

O tratare deosebit de competentă și de complectă, cum nu mi-a fost dat să întâlnesc până acum în nici o lucrare similară, a consacrat d-l Witting *ursului*. Am găsit pasagii de o impresionantă actualitate, care mi-au evocat tristețe hecatombe deslănțuite în ultimii ani la noi, în rândurile acestui nobil «rege al codrilor», cum îl numește atât de sugestiv d-l Witting. Cu drept cuvânt îl nefericește pe bietul Moș Martin, când dă peste el vre-un an de jir și de ghindă, și se scoboară jos, în spre pădurile de fag, unde oamenii îl iau în primire cu ocazia vânătorilor cu hăitași: «Atunci trebuie să se aștepte, el, regele codrilor Carpaților, să cadă victimă unor viteji de panoplie, nevoiași ai Duminecilor, ce-și zic vânători, ba încă vânători cu pretenție, dar care n'au urcat munții niciodată

în viața lor, n'au văzut niciodată vre-o baligă de urs, necum ursul! Așezați în tirailori, ca un zid, ei îl stropesc atunci pe urs cu poșuri, cât ține linia, până când în fine se prăbușește transformat într'o masă sfâșiată de durere și ciuruită de plumb, în care tot mai drag — dintr'o prudentă depărtare și în imediata vecinătate a vreunui pom salvator — vre-o trei inși, cărora le tremură picioarele ca varga, dar care-și zic viteji; tot trag mereu în bietul urs, în care de mult nu mai e nici o viață, dacă acesta n'a avut cumva grija mai înainte să scalpeze pe unul din dușmanii lui, în timp ce ceilalți o iau înspăimântați la sănătoasa, sau se urcă în vreun pom...».

Nu așa înțelege Witting vânarea ursului. Nu din observator, cu ajutorul farurilor electrice care-l orbesc, și la adăpost de primejdie, nu din siguranța înălțimii unui pom sau în rânduri dese de tirailori, cu surle și tobe, ci piept la piept, așa se cuvine să moară acest falnic uriaș la codrilor noștri de mâna unui adevărat vânător. Numai atunci acesta și-a meritat izbânda și trofeul fără de pereche. În fața regelui codrilor doborât *astfel*, vânătorul va pricepe și va simți în unison cu Witting, când descrie astfel moartea ursului:

«Vânătorul se apropie, plin de bucurie și totuș adânc mișcat, depune o ramură verde de cetină pe trupul neînsuflețit, se așează meditând pe trunchiul de lângă voinicul cel cu blana neagră și lucioasă ca o catifea, și se lasă astfel dus multă vreme de gânduri, într'un fel de examen de conștiință, covârșit de emoție și adâncă melancolie: Dă-mi mâna prietene! Te-am ucis cu aceeaș animalică sete de sânge, care te stăpânește și pe tine; și totuș, dragostea mea aparține întreagă neamului tău curajos, atât de superior peste toate celelalte. Tu ești singurul animal, a cărui îndrăzneță atitudine cu care știi să-ți recucești tot mereu și puternic dreptul la viață, îmi inspiră un respect adânc și plin de compasiune. Dar vai, adaptațiunea la vremurile noi nu e făcută pentru tine, și astfel va trebui odată și odată să dispari. Inșă tu știi să mori ca un rege ce ești, și nu poți consimți să duci o viață nemernică și nedemnă de sclav, ca cerbul din parc, pe care-l hrănești și ocrotești, pentru a-l putea ucide apoi ușor și fără osteneală. Mai presus decât însăș viața, tu ai așezat libertatea!» («Moartea regelui codrilor», pag. 144).

Și așa ne tot duce Witting, cu mâna lui sigură și experimentată, pe aripele unei poezii ușoare și umbrite de o vagă melancolie de vânător-visător, prin toată gama splendidă a vânatului nostru carpatin, neuitând niciunul, căci din toate emoțiile vânătoarei nobile i-a fost dat să guste, în delunga sa carieră de silvicultor, pasionat vânător.

A ascultat mugetul cerbului, celui mai nobil paladin al codrului, și fermecat, a căutat să-i pătrundă taina și frumusețea de negrăit. Vedeți cât de bine a reușit:

«Mugetul cerbului nu este un strigăt de bucurie, o explozie a fericirii; nu este nici un imn înalt și sublim, cum e cântecul păsărilor în zi de primăvară. El este un strigăt născut în timp de toamnă, pe când mor florile, se vestejește iarba, cad frunzele; o chemare, ce purcede din adâncul lui lăuntric în clocot, ce sună ca un cutremur înăbușit, de o putere contenită ca și urletul valurilor,

desăvârșit în plenitudine ca un fruct copt, și ca și acesta marcând apogeul unei existențe; el este deci un fel de rămas bun, ce-și ia cerbul dela cel mai frumos anotimp al anului, ajuns la maturitate. Mugetul cerbului este plin de tristețe și de melancolie; el e un copil ce se naște din dor, crește mare în iubire, și se prăpădește din gelozie și din ură.

Când se adresează iubitei în adâncul negru al pădurii, mugetul acesta este o mărturisire de umilință și îngenuchiere, de evlavie, e un freamăt dulce de iubire, o rugămintă, o implorație.

Când se ridică în colț de lumină și tună prin munți și văi, când se adresează provocător adversarului și nu se sparge de pereții stâncilor, atunci el este expresia puterii și a încrederii de sine, e un strigăt de luptă, o poruncă mândră de potentat atotstăpânitor...».

Firește, o deosebită dragoste arată d-l Witting, pentru cerb, prin spațiul ce-i acordă în lucrarea sa, acestui nobil printre nobili. Dar nu e vânat carpatin, pe care capricioasa Diana să nu-l fi hărăzit inamoratului ei discipol, dându-i astfel prilejul să împărtășească și pe cetitor din farmecul fiecăruia. (Căci autorul are grijă să ne spună chiar în prefață, că nu ne va povesti decât lucruri *trăite*). Astfel el tratează cu o egală măiestrie, cocoșul de munte, căprioara, ursul, capra neagră, vulturul, cerbul, erunca, mistrețul, lupul și râsul, și pe fiecare din ei în toate ipostazele specifice și interesante din punct de vedere vânătorec.

Un singur cusur are, pentru noi Românii cei mulți, cartea d-lui Witting: e scrisă în limba germană. O! pricep avantajul de a scri o lucrare vânătorească, — și mai ales literar-vânătorească, cum e cea de față — culegând cu amândouă mâinile din belșugul inepuizabil al comoarei de termeni tehnici, în care abundă limba vânătorească germană, mai ales când autorul nu stăpânește în mod desăvârșit limba română, atât de săracă în termeni tehnici vânătorești! Pricep și considerentul de librărie, determinant față de sacrificiile materiale ce necesită tipărirea unui volum astfel prezentat, dat fiind că cetitorii unei asemenea cărți sunt mai numeroși în străinătate decât la noi. Dar mă gândesc la mulțimea camarazilor români ce nu știu nemțește, care nu vor putea deci beneficia de aportul cultural vânătorec al volumului de față și care, tocmai ei, ar fi avut mai multă nevoie să-l cetească! Poate, odată și odată, se va găsi și la noi traducătorul dezinteresat al unei asemenea cărți și — mai ales — mijloacele bănești necesare de o a tipări «à fonds perdus»...

În numele însă a marelui familii vânătorești, a vânătorului de pretutindeni, și pentru munca plină de ideal, sinceritate și poezie, ce respiră din cartea d-lui Witting, se cuvine să-i aducem omagiile și mulțumirile noastre.

C. G. ALEXIANU

Secretar General al «Uniunii»

OCROTIREA VÂNATULUI MIC ¹⁾

În editura librăriei «Cartea Românească» a apărut de curând (Decembrie 1927), o lucrare de mare valoare, a d-lui Dr. Gh. Nedici: «Ocrotirea vânatului mic», conținând 429 pagini mari, 38 deseme și 57 fotografii originale, care lămuresc textul.

Hârtia, tipărirea și formatul cărții, sunt excelente. Lucrarea este dedicată regelui Ferdinand, care are și câteva rânduri de prefață (pag. 6) în sensul că vânătoria nu trebuie considerată ca un sport de tragere, ci ca un factor economic.

Prefața autorului începe la pag. 7; tema principală a prefaței este explicația dispariției vânatului: legea pentru protecția vânatului n'a fost niciodată aplicată; n'avem școli speciale pentru formarea de păzitori de vânat (afară de aceea dela Sighet); cursul de vânătoria științifică a fost ca și neexistent în școlile noastre silvice; o mare cauză e lipsa de interes a autorităților administrative pentru sprijinirea și dezvoltarea vânătorei ca factor important al economiei noastre naționale; nu s'a încurajat nici ocrotirea vânatului util. Dealtfel, autorul recunoaște că datoria nu e numai a guvernului ci și a vânătorilor. Încheierea prefaței se referă la necesitatea de a lucra din răpuzeri pentru a ridica vânătoria noastră la situația morală și economică ce ise cuvine și care i se dă în toate țările civilizate (pag. 9).

Lucrarea cuprinde de fapt 2 părți deosebite: a) generală și b) specială: a) În partea generală (pag. 13) se cuprind noțiuni generale despre vânătoria, din punct de vedere cinegetic, administrativ, legislativ, etc.; despre vânătoria în general, importanța vânătorei, clasificarea vânatului, despre mărimea terenurilor de vânătoria, despre termenul de arendare, despre păzitorii de vânat, despre braconieri, despre necesitatea distrugerii animalelor răpuzoare, despre cum trebuie practicată vânătoria în interesul prăsirii vânatului, etc. cu sfaturi foarte prețioase.

b) Partea specială (pag. 85) cuprinde interesante amănunte asupra prăsirii vânatului mic de cultură: aripat (fazanul, potârnichea) și pârșos (iepurele), de munte (erunca) — și călător: de uscat (sitarul, prepelița) și de apă (gâsca sălbatecă, rața sălbatecă, becațina).

În partea generală găsim deosebirea între vânătoria corectă și necorectă (pag. 14): pe când vânătorul necorect doboară, în timpul permis și chiar nepermis, orice vânat ce-i iese în cale, vânătorul corect respectă legea, e călăuzit de bun simț și de o mentalitate superioară; el împușcă numai vânatul ce e dator să împuște și vânează numai cât îi e absolut necesar; el cunoaște ade-vărata valoare a vânatului; datoria sa este de a ocroti și îngriji vânatul; el are o mentalitate idealistă: iubește înainte de toate natura și farmecul ei; poezia vânătorei începe deabiă atunci când pofta sălbatecă de a ucide, se transformă în dragoste pentru vânat.

¹⁾ Cartea se găsește de vânzare și la «Uniunea» cu prețul de Lei 300.

Cât privește importanța vânătoarei ea e multiplă, aducând în țările civilizate, reale foloase materiale și morale.

În mod direct, vânătoarea contribuie la alimentarea populației; ea oferă piei, blănuri, pene, a căror prelucrare necesită lucrători și instalații, deci o industrie.

În mod indirect, veniturile Statului, comunei, obștei și persoanelor particulare, care au fost încasate după urma vânătoarei, sunt considerabile; un venit mare aduce de asemenea și arendarea dreptului de vânătoare; vânătoarea mai crează industrii pentru fabricarea instrumentelor și munițiilor de vânat; contactul cu natura nobilează sufletul, întărește organismul și ne învață cu lipsa (pag. 23.)

Autorul ne arată că primul pas cu care trebuie începută acțiunea de ocrotire a vânatului, e distrugerea răpitoarelor pentru care consacră mai multe pagini, descriind speciile răpitoare și marile pagube ce aduc vânatului util (pag. 50) — și aceasta până la o limită, deoarece un procent trebuie tolerat pentru selecțiunea naturală a vânatului util (pag. 61). Concluzia acestui capitol privitor la protecția vânatului util este: *braconierii înfrânți și răpitoarele stârpite*.

Un capitol interesant găsim la pag. 74: cum trebuie practicată vânătoarea din punct de vedere al prăsirii vânatului (= să împușcăm *prisosul* de vânat, numai în perioada de *maturitate*, dela distanțe *mortale*, evitând unele sisteme de vânătoare, păgubitoare vânatului).

Trecând la partea specială, după o introducere despre prăsierea vânatului: punerea în aplicație a tuturor măsurilor care tind la conservarea, înmulțirea și dezvoltarea sănătoasă a vânatului (pag. 85); autorul *se ocupă pe larg* de vânatul mic de cultură, începând cu *Fazanul*, pe care-l tratează în 202 pagini (deci aproape jumătate din întreaga lucrare). În acest capitol se descriu speciile și varietățile de Fazan, prăsierea sa naturală și artificială, boalele și vânătoarea sa; găsim aici, ca de altfel și în capitolele ce privesc celelalte specii de vânat de cultură, reale contribuții biologice bazate pe observații îndelungate, care vor servi și zoologilor; găsim de asemenea aici și prețioase considerațiuni practice, rezultând din experiența autorului, scrise cu un deosebit spirit științific — și care, din această cauză, vor fi de mare folos crescătorilor de vânat.

Sub acest aspect, în concepția autorului, *vânătorul cult* este în primul rând un *protector* al vânatului și pe deasupra este și un *crescător* de vânat — iar vânatul cel mai prețios din punct de vedere vânătoresc este cel de cultură (fazanul, potârnichea, erunca și iepurele); în acest caz, fauna naturală a țării, este salvată — iar vânătorul nu mai este un distrugător al acesteia ci un apărător, căci în calitate de crescător de vânat util, el se distrează *pe socoteala sa*, realizând în același timp o industrie foarte productivă.

În felul acesta, vânătorul cult (la care de altfel mai avem mult până să ajungem!) devine un *important element social!*

Problema ocrotirii animalelor naturale în timpul iernii se discută pe larg și concret, din punct de vedere al posibilităților de realizare, nemai rămânând în suspensie

cu un deziderat sentimental oarecare, tinzând la acțiune, prin sfaturi practice (pag. 3).

Vastele cunoștințe științifice în legătură cu vânătoarea, autorul le expune sub forma cea mai accesibilă, putând fi asimilate și de către specialiști.

Se încearcă aici, pentru prima dată mai serios într-o lucrare cinegetică, o zoogeografie cinegetică, arătându-se *habitatul* fiecărei specii vânătorești, din punct de vedere al condițiilor mediului înconjurător: topografie, climă, vegetație, legături cu restul faunei și cu omul; se încearcă chiar distribuția geografică a speciilor (pag. 383), ceea ce este un *punct de vedere foarte util*, atât pentru vânătorii culți cât și pentru zoologi.

Aceasta n-o poate face de altfel decât sau un zoogeograf sau un mare vânător cu experiență îndelungată.

Ori autorul, mare vânător și care cunoaște suficient literatura cinegetică (pe care ar fi fost bine s'o dea la sfârșitul lucrării sale) este cel mai indicat a o face; cu timpul, îl vor secondă și zoogeografii cari vor înțelege importanța legării raporturilor cu vânătorii, pentru a se ajuta reciproc, în serviciul științei și aplicației ei la noi. Începutul s'a făcut! Semnalul vine deci din partea vânătorilor! Zoologii români sunt datori s'audă și să răspundă semnalului!

Cartea e scrisă într'un stil ușor și poetic; la începutul fiecărui capitol, autorul are întotdeauna o mică introducere poetică foarte frumoasă, pregătind sufletește pe cetitor pentru instrucțiunile ce urmează.

Remarcăm în deosebi introducerea dela Capitolul: *Sitarul* (pag. 381), unde autorul descrie pe două pagini, o seară de primăvară în pădure, în modul cel mai frumos cea putut fi vreodată simțit de un vânător sau de un profan.

Încă un punct de vedere prețios, pe care ni-l relevă cartea d-lui Dr. Gh. Nedici, care după cum se știe este și profesor la Politehnică, secția silvică, îl formează *rezervele* de repopulare ale vânatului: locuri în bălți, scutite de vânătoare, pescuit sau orice zgomot unde vânatul (rațele sălbatece) poate cuibări în liniște (pag. 411); dacă acest punct de vedere se va putea generaliza și realiza și la celelalte specii naturale pe cale de dispariție la noi, inițiativa, venită de data aceasta din partea unui vânător, va converge fructuos către ținta oamenilor noștri de Științe naturale, preocupați cu «protecția naturii» în România, a căror strădanie întâmpină greutăți mari, fiindcă n'avea ajutorul vânătorilor care de data aceasta vine benevol.

Lucrarea prezintă și interesante observațiuni *fenologice*, asupra migrației păsărilor (pag. 415), pregătind poate necesitatea unui observator ornitologic în România.

În general, cartea d-lui Nedici, este în primul rând un manual didactic, care umple un gol simțit; însă pe lângă menirea sa principală de a fi o călăuză pentru vânător și silvicultor (din punct de vedere al protecției și al culturii vânatului util), are și darul de a deștepta atenția și curiozitatea amatorilor în vederea culturii vânatului util; ea are foarte puține scăpări din vedere, dintre care cele mai multe sunt greșeli de tipar, cari se pot ușor corecta de către cetitor.

Un vânător care va citi această carte și va medita asupra conținutului ei, acționând în sensul vederilor expuse, se va putea numi un vânător cult, posedând o ideală cultură științifică vânătorească.

Cartea d-lui Nedici este și un program mare și frumos, a cărui execuție a și început în parte.

Iar scopul său este în definitiv educația vânătorească științifică și corectă — către care tinde și Muzeul de Vanătoare din Parcul Carol, al cărui inițiator este tot d-l Prof. Gh. Nedici.

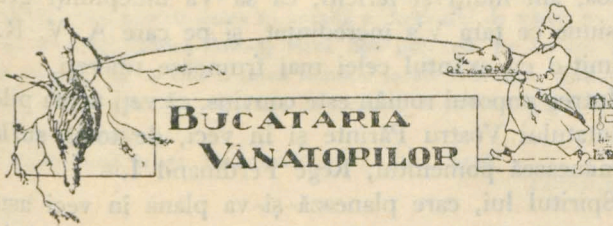
În consecință, lucrarea de mai sus, care merită toată lauda, se recomandă călduros celor cărora ea se adre-

sează și pentru care a fost scrisă: vânători, silvicultori, crescători de vânat, arendași de terenuri de vânătoare, proprietari, etc.

Ea e necesară și naturaliștilor pentru a cunoaște punctul de vedere al vânătorilor, cu care trebuie să lege serioase și cât mai neîntârziate raporturi de ajutor reciproc, tinzând către cunoașterea organizată a faunei noastre, cu care, actualmente se ocupă atât Zoologia cât și Vânătoria, foarte dispart și spre paguba comună.

RAUL I. CĂLINESCU

Asistent Universitar.

Cu toate că nu doresc să plictisesc pe nimeni cu rețete pentru prepararea porcului mistreț, totuș sunt nevoită să reîncep cu ele, pentru că porcul mistreț este așa de mare, și pentru că există un nesfârșit fel de a-l prepara, așa că, chiar o sută de ani trăind, ași avea posibilitatea în fiecare an să dau câte o rețetă.

Pentru azi iată două:

Ragoût de porc mistreț. Un kilogram de carne dela gât sau dela piept, se spală bine, se taie în bucăți mici, și se fierbe în apă cu toate zarzavaturile; câteva cepe, sare, mirodenii și puțin oțet, având grije de a lua spuma și grăsimea din când în când, care înnoată la suprafață. Când carnea e fiartă, se scoate din zeamă. Zeama se strecoară,

se pune apoi din nou la foc, se adaugă 10—15 cepe de arpagic, uncastravete din saramură, tăiat mic, și o mână de mânățarci sau ciuperci uscate și se lasă să scadă la foc, până rămâne cantitatea de zeamă dorită. Aceasta trebuind să fie legată, se pune făină rumenită și se dă gust cu oțet sau lămâie și puțin zahăr. În zeama aceasta, care fierbe în clocote, se pune carnea și se trage de o parte, nelăsând-o să mai fierbă. Acest ragoût se servește cu cartofi fierți, puree de cartofi sau macaroane.

Șuncă de mistreț. O frumoasă pulpă de mistreț, cu șoricu, se freacă cu următoarea amestecătură: o lingură de supă de sare, o linguriță de zahăr, o $\frac{1}{2}$ linguriță de salitră, puțin piper alb, și se pune într'o oală de pământ, având grije să pui o scândurică și o greutate, care să apase șunca. După mărime, șunca trebuie să stea în această poziție 14—18 zile, având grije de a o întoarce în fiecare zi, și a turna peste ea zeama, ce lasă. După acest timp, șunca se spânzură la aer 2—3 zile, și apoi se pune 10—14 zile la fum. Această preparațiune păstrează șunca timp îndelungat, și ca orice altă șuncă, se poate mânca și crudă după cum se obișnuiește foarte mult în străinătate.

ANICĂ GUST-SUBȚIRE

Să ai din timp de timp să poți mănca șunca de mistreț.

Adunarea Generală

Adunarea Generală anuală a „UNIUNEI“ este fixată pentru ziua de Sâmbătă 10 Martie 1928, orele 4 p. m.; iar în cazul că nu s'ar întruni numărul de membri statutar, se va amâna pentru ziua de 17 Martie 1928, la aceiași oră. Adunarea va avea loc la sediul „UNIUNEI“.

ORDINEA DE ZI:

- 1) Darea de seamă asupra exercițiului anului 1927.
- 2) Aprobarea bilanțului și descărcarea consiliului de administrație.
- 3) Complectarea consiliului de administrație, conform art. 25 din statute.
- 4) Diferite chestiuni generale.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE.

VÂNĂTOAREA DELA CHIȘINEU-SOCODOR (Jud. Arad)

(5—6 DECEMBRIE 1927)

Domnului Președinte al Societății Socodor,

RIN petiție în Versuri, v'am
[cerut până nu mor,
Să fii invitat odată, la vânat
[la Socodor.
Așteptam, fără nădejde și cu
[inima zdrobită,
Când, d'odată, primii vestea
[că dorința mi-e împlinită.
Să te ții, Nene Costică, acumă
[să te prepari,

Să nu dai cumva vre-un greș cu persoane așa de mari!
Ș'am plecat cu voie bună, dar par'că nu-mi găseam locul. . .
Acum, zic, fie ce-o fi, ce-o da târgul și norocul!
Și cum sunt timid din fire, stam la masă îngândurat.
Când d'odată Lică Durma cu glas tare mi-a strigat:
«Ești tăcut, Nene Costică, vezi noi suntem mai isteți,
Chiar cu fețe așa de 'nalte, suntem mult mai îndrăzneți.
Nu-i nimica, dă 'nainte, ai curaj, ce te roșești!
Ai înțelenit pe scaun și nimic nu ne vorbești!»
Ochii toți priveau spre mine, iar eu ținut pe loc,
Nu-mi dam seama ce-a fost asta, a fost mâncare sau foc?
Dar d'odată mi-am dat drumul, și cu mîntea înseninată,
Le-am spus și verzi și uscate, cu perdeaua ridicată.
A fost bine Bulibașa, și Vă mulțumesc frumos,
Incât să mai merg ș'aldată, eu aș primi bucuos!
Primiți, vă rog, Bulibașe, asigurări osebite
A sentimentelor mele, cordiale și cinstite

NENEA COSTICĂ

La această vânătoare au luat parte: A. S. R. Principele Regent Nicolae, M. S. Regele George și Prințul Paul al Greciei, Lt.-Colonel Adjutant Manolescu, Prințul Calimachi, Prof. Dr. C. Andronescu, Advocatul Istrate Micescu, Prof. Dr. Manolescu, ca invitați.

Amfitrionii: Domnii Gaillac, Popescu-Balaciu, C. Lăzărescu, Prof. Dr. N. Mețianu, Dr. Bejan, A. Durma (Lică) și Dan Brătianu, s'au întrecut ca această

Participanții la vânătoarea dela Chișinău-Socodor.

vânătoare să nu lase nimic de dorit; și au reușit pe deplin, mai ales că am fost favorizați și de o vreme splendidă.

Rezultatul a fost: 83 fazani și 231 iepuri.

Cu ocazia sărbătoarei Sf. Nicolae, ziua onomastică a A. S. R. Principelui Regent Nicolae, o fetiță de 6 ani, a d-lui șef din gara Chișineu, I-a oferit un buchet de flori albe, și cu o voce de înger i-a grăit câteva cuvinte pline de înțeles și de felicitări.

D-l Prof. Dr. C. Andronescu, ca cel mai în vârstă, Ii adresează următoarele cuvinte:

Alteță Regală și Inalt Regent, Majestate, Principe și iubiți colegi,

Prăznuirea zilei de astăzi a A. V. R. îmi dă prilejul ca cel mai în vârstă, să vă aduc și în numele colegilor mei, omagiile noastre. Totdeodată Vă urăm să trăiți, sănătos, ani mulți și fericiți, ca să Vă îndepliniți greaua misiune ce țara V'a încredințat, și pe care A. V. R. ați primit-o cu avântul celei mai frumoase tinereți.

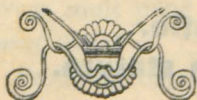
Intreg poporul român este convins, că veți urma pildele neuitatului Vostru Părinte și în veci, de toată suflarea românească pomenitul, Rege Ferdinand I.

Spiritul lui, care planează și va plană în veci asupra României Mari, să vă călăuzească, spre consolidarea acestei frumoase țări, întregită cu atâtea sacrificii și cu atâtea vărsare de sânge.

Să trăiți A. R. și Inalt Regent, să trăiască Augusta Voastră Mamă, Regina Maria, cu întreaga familie! Să trăiască Dinastia!

Tot cu această ocazie, flăcăi și fete, până despre hotarele țării, au venit în foarte mare număr să aducă omagiile lor A. S. R. și în coruri improvizate, însuflețiți de

cele mai calde sentimente, au întonat cântece și arii locale cu un farmec de nedescris. Apoi, la lumina lunii, au dansat, feeric și foarte grațios, ardeleneste, chiuind și strigând ura, până noaptea târziu, când a pornit trenul spre București.

COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI

DONAȚIUNI PENTRU MUZEUL DE VÂNĂTOARE

1. Francisc Katz, comerciant Sighet	Lei	200
2. Mesaroș Nicoară, econom O. Sugătag	»	500
3. Grigor Gheorghe L. Vasile, econom, Iapa	»	750
4. Soc. de Vânăț. «Gutâiu» dela 10 membri câte 20 lei	Lei	380
5. » » » «Diana» » 32 » » » »	»	640
6. » » » «Șerbanul» » 15 » » » »	»	300
7. » » » «Mara» » 13 » » » »	»	260
8. » » » «Val. Iza» » 23 » » » »	»	460
9. Mogoci Mihai, paznic privat, econom Săpânța	»	300
Total		Lei 3.790

Inspector, AUREL MICU

Primăria Comunei Moftinul Mare
Jud. Sălaj
No. 1246/927

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință că în ziua de 26 Ianuarie 1928, orele 8 a. m., la primăria comunei se va ține licitație publică pentru darea în arendă a dreptului de vânat al comunei Moftinul Mare, pe timp de 10 ani, afară de teritoriile expropriate.

Condițiunile de licitație se pot vedea sub orele oficiale la primărie. Intrucât la aceste termen nu se vor prezenta licitanți se fixează un nou termen pe 11 Februarie orele 8. a. m.

Moftinul Mare la 12 Decembrie 1927.

Primar, *Stibli Ioan*Notar, *Saitos Nicolae*

Primăria Comunei Pecica
Jud. Arad
No. 172/927

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința generală că licitația fixată pe ziua de 29 Decembrie 1927 pentru darea în arendă a dreptului de vânat pe teritoriul comunei Hodoș-Bodrog circa 200 jug. cad. pe 10 ani nerând rezultat, se va ține o nouă licitație la 28 Februarie 1928, ora 9 a. m. la Primărie. Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul notarial din Pecica.

Hodoș-Bodrog, la 31 Decembrie 1927. Jud. Arad.

Primăria

Primăria Comunei Ticvanu Mic
Jud. Caraș
No. 1357/927

PUBLICAȚIUNE

În conformitate cu dispozițiunile art. 8—14 din legea pentru protecția vânătorului și regulamentarea vânătoarei, se aduce la cunoștință publică, că dreptul de vânătoare al comunei Ticvanu Mic plasa Oravița, jud. Caraș, cu un teren de 4098 jug. ad., se va da în arendă pe timp de 5 ani consecutivi, cu începere dela data de 17 Ianuarie 1928.

Dreptul de strigare este Lei 1200 anual.

Licitația publică se va ține în ziua de 16 Ianuarie 1928, ora 11, în localul primăriei comunale din Ticvanu Mic.

Doritorii de a lua parte la licitație sunt obligați a prezenta autorizația prescrisă de art. 13 din legea vânătorului.

Condițiunile de licitație se pot vedea în fiecare zi, în orele oficiale, la biroul notariatului din Cacova.

Ticvanu Mic, la 25 Noembrie 1927.

Consiliul Comunal

Primăria orașului Storojineț
No. 64/27

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința celor interesați, că în ziua de 26 Februarie a. c., la ora 11 a. m. se va ține în biroul Primăriei Storojineț o licitație publică cu oferte închise pentru arendarea dreptului de vânat pe teritoriul comunei Storojineț pe timp de 5 ani începând dela 1 Aprilie 1927 până la 31 Martie 1932.

Ofertele timbrate, sigilate și însoțite de o garanție provizorie de 5 la sută din suma oferită se vor înainta Primăriei până la termenul de licitație arătat mai sus.

Supraoferte nu se admit.

Condițiunile, în care se face această arendare se pot vedea în biroul Primăriei Storojineț în orele de serviciu.

Dispozițiunile art. 72—83 din legea contabilității publice vor fi aplicate la această licitație.

Storojineț la 10 Ianuarie 1927.

Primar: (ss) *Petru Bruja* Secretar: (ss) *Isidor Paladiuc*

Primăria Comunei Bobda
Jud. Timiș-Torontal
No. 51/928

PUBLICAȚIUNE

Dreptul de vânat al comunei Bobda se va vinde la licitație publică în ziua de 31 Martie 1928, ora 9, la primăria Bobda, pe timp de șase ani. Suprafața terenului este de aproximativ 2500 jug. cad.

Condițiunile se pot vedea la primărie.

Primăria Comunei Bobda

Primăria Comunei Troița
Jud. Mureș
No. 329/927

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publică, că dreptul de vânat a comunelor Troița și Bedeni, jud. Mureș, se arendează din nou, prin licitație publică, pe termenul de 10 ani consecutivi, începând dela 1 Ianuarie 1928, și anume:

În comuna Troița, în ziua de 30 Ianuarie 1928 a. m., la 9 ore, cu prețul de strigare 4000 lei.

În comuna Bedeni, în ziua de 30 Ianuarie 1928, a. m., la 11 ore, cu prețul de strigare, 1500 lei.

Vadiu 10%.

Condițiunile de licitație și informațiunile de lipsă, sunt a se lua, la Notariatul din Troița.

Dat la 12 Decembrie 1927.

Primar, *Kakasy Havadtő*

~ ~ ~

Notariatul Bănișor

Jud. Sălaj

No. 527/927

PUBLIKAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publică, că dreptul de vânat pe teritoriul comunelor Bănișor, Ban, Peceiu, Marin și Huseni, jud. Sălaj, se va da în arendă prin licitație publică pe timp de 10 ani, cu începere dela 1 Ianuarie 1928.

Licitarea va avea loc în localul primăriei respective și anume:

În Bănișor, la 27 Februarie 1928, orele 11 a. m.

» Ban, la 27 Februarie 1928, orele 9 a. m.

» Marin, la 29 Februarie 1928, orele 14 p. m.

» Huseni, la 29 Februarie 1928, orele 10 a. m.

Condițiunile de licitație se pot vedea în biroul notariat Bănișor, între orele oficiale.

Licitanții vor dovedi cele prevăzute în art. 13 din legea pentru protecția vânatului.

În caz de nereușită, licitația se va repeta în comunele Bănișor, Ban și Peceiu în ziua de 19 Martie 1928, iar în comunele Marin și Huseni în ziua de 21 Martie 1928, la orele mai sus fixate.

Bănișor, la 17 Decembrie 1927.

Notar, *A. Kolosvary*

~ ~ ~

Primăria Comunei Cacova

Jud. Caraș

No. 1357/927

PUBLIKAȚIUNE

În conformitate cu dispozițiunile art. 8—14 din legea pentru protecția vânatului și regulamentul vânătoarei se aduce la cunoștința publică, că dreptul de vânătoare al comunei Cacova, plasa Oravița, jud. Caraș, cu un teren de 4254 jug. cad., se va da în arendă pe timp de 5 ani consecutivi, cu începere dela data de 16 Ianuarie 1928.

Prețul de strigare este Lei 1280 anual.

Licitatia publică se va ține în ziua de 15 Ianuarie 1928, ora 10, în localul primăriei comunale din Cacova.

Doritorii de a lua parte la licitație, sunt obligați a prezenta autorizația prescrisă de art. 13 din legea vânatului.

Condițiunile de licitație se pot vedea în fiecare zi în orele oficiale la biroul notariatului din Cacova.

Cacova, la 25 Noembrie 1927.

Consiliul Comunal

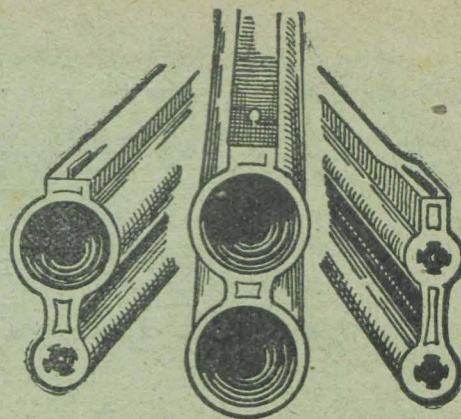

Gebrüder Merkel
Genchre

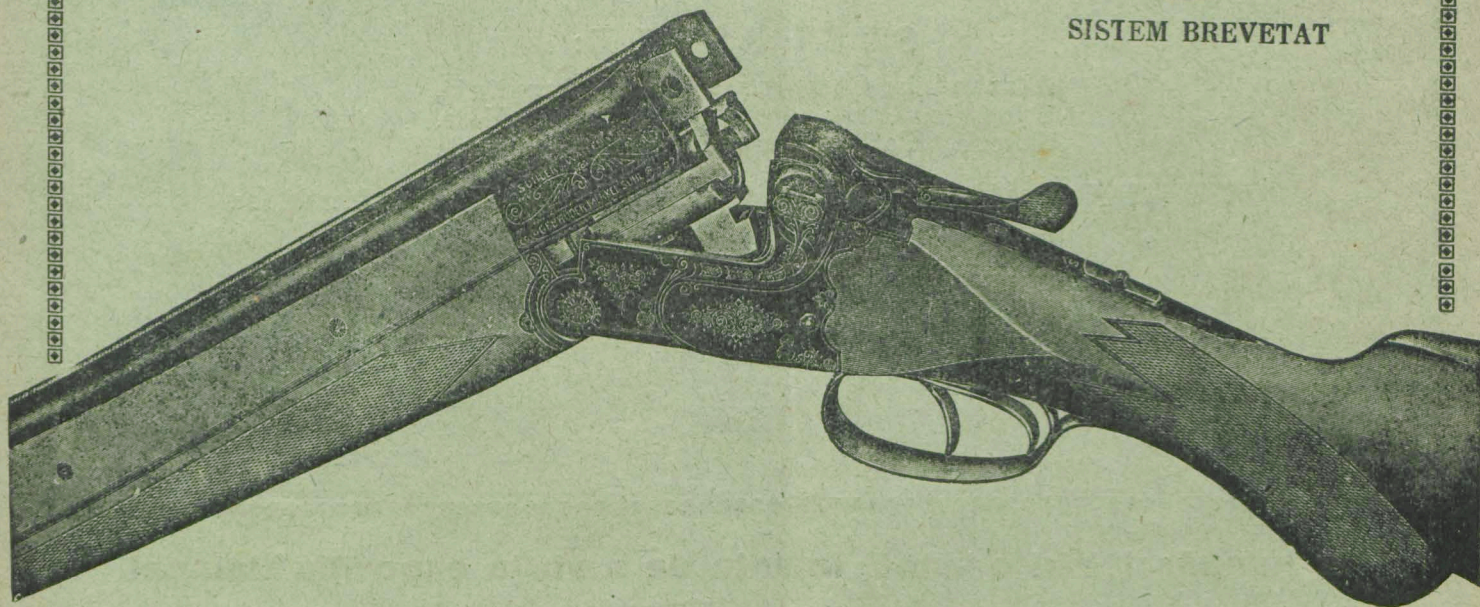
FONDATA IN 1893

MARCA FABRICII

SISTEM BREVETAT

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock:

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (sistem brevetat);
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică;
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zăvoririi perfect simetrice a țevelor;
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele:

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse).

Arme expres cu două țevi, „ „ (2 țevi de glonț suprapuse).

Arme mixte cu două țevi, „ „ (1 țevă de alice și una de glonț, suprapuse).

Aceste modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi expres și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare cari se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viața. Totodată mai recomandăm cunoscutele noastre arme DRILLING, reputele prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, cari pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

FABRICA DE ARME

WAFFENFABRIK GEBRÜDER MERKEL, SUHL

(GERMANIA)

REPREZENTATĂ IN ROMÂNIA PRIN „UNIUNE“

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunei

BANCA FRANCO-ROMÂNĂ

CAPITAL SOCIAL LEI 100.000.000

CAPITAL DE PLIN VĂRSAT LEI 50.000.000

FOND DE REZERVĂ „ 12.200.000

BUCUREȘTI * STRADA BURSEI No. 5

TELEFON: 10/17 și 46/8. TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICĂ: „FRANCOBANK“

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți,
Constanța, Găești, Giurgiu, Roșiori de Vede,
Slobozia, Slatina, Timișoara, Turnu-Măgurele

AGENȚII Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vidra, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de
bancă și autorizată să facă
OPERAȚIUNI DE DEVIZE

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

A N U N Ţ

A dispărut «Gela» setteră,
maro cu pete albe, etate 2
luni, proprietar Th. R.
Popescu, Sibiu. Recompensă
Lei 2000. A se adresa Inginer
Rizescu P., C. F. R., Craiova.
Tot acolo de vânzare un
«grifon» și armă de vânatoare
cal 10.

GHEORGHE CIMPOERU

EPUREȘTI (Vlașca)

Face orice fel de instalațiuni vână-
toarești, cum sunt cutii pentru cloșitul
ouălor de fazan în fazanerii artifi-
ciale, capcane pentru distrugerea ră-
pitoarelor, case de vânatoare tran-
sportabile, etc.

DRILLING

ca și nou, cal. $\frac{12 \times 12}{7 \times 65}$ fără cocoșe,
fabricația Jäger, țevile din oțel
Krupp, armare separată pentru
glonț, viză automată, tir extra-
ordinar cu alice și glonț, cu
lunetă Kahles 5X, certificat ofi-
cial de tir.

De vânzare cu prețul de Lei 25.000
fix. A se adresa: București, Str.
Primăverei No. 45, Sotir.

Ouă de fazani ENGLEZEȘTI

și anume: OUĂ DE FAZANI CU GĂTUL NEGRU,
TORQUATUS, MONGOLICUS ȘI GULERAȚI,
livrez timp de 25 ani. Referințe din cele mai bune! Comanda
minimală 50 buc. Rugăm a se face comenzile la timp.

HENRY POLAK PRAGUE VII,
Na Studance 326.
Correspondență în limbile germană, franceză și engleză.

Administrator silvic și de vânătoare
german, bune referințe, tânăr, energic,
căsătorit, caută post potrivit la moșie cu
pădure sau proprietate mare silvică, ime-
diat, sau 1 Ianuarie.

Iulius Glatzeder

Fost vânător personal al M. S. Regelui
Ferdinand, Palatul Cotroceni, București.

VÂNAT VIU

livrez cu începere dela
1 Ianuarie 1928:

FAZANI în grupuri de 6
bucăți, 1 cocoș și 5 găini.
Bucata 15 Pengö. Ouă de
fazan 1.20 Pengö bucata.
IEPURI în perechi. Bu-
cata 22 Pengö. Transpor-
tul până la graniță franco.
Primesc înscrieri de pe
acum. A se adresă (tim-
bru pentru răspuns).

ÖTVÖS BALÁZS
Szödrákos, Pest vm. (Ungaria).

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

BANCA GENERALĂ A ȚĂRII ROMÂNEȘTI

CAPITAL LEI 60.000.000 ȘI REZERVE LEI 50.000.000

SEDIUL CENTRAL IN BUCUREȘTI STR. LIPSCANI No. 10

Sucursale: Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați
Giurgiu, Ploești, T.-Măgurele, Oradea-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate: „TEMIȘOARA“ Institut de Credit și
Economii, Timișoara. „BANCA BASARABIEI“ Chișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: I. C. RÂMNICIANU-MANOLESCU

Vice-Președinți: Principele B. ȘTIRBEY și I. M. MITILINEU

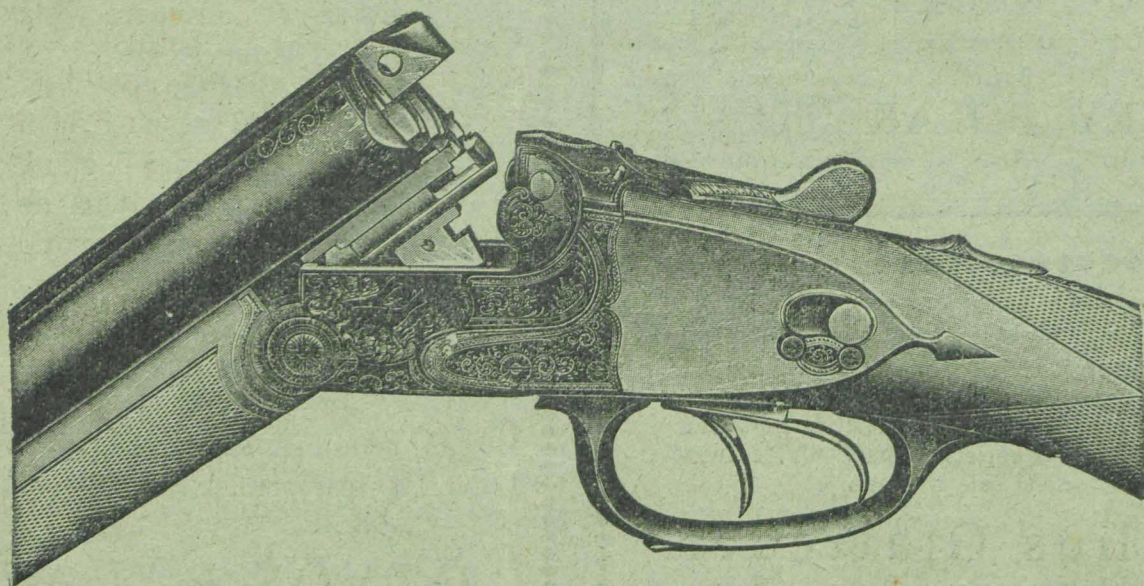
Membrii:

VICTOR ANTONESCU, Principele JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTINESCU, HENRI
CATARGI, C. G. DISSESCU, V. GOLDIȘ, Baronul AL. HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU,
Inginer C. OSICEANU Director General: M. A. GEORGESCU

C. A. FUNK & Co. SUHL (Germania)

FABRICĂ DE ARME

FIRMĂ REPUTATĂ PENTRU ARMELE SALE DE PRIMUL RANG ȘI DE MARE PRECIZIE

Construește orice armă de vânătoare și de sport, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiincioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășesc fiecare armă.

SPECIALITĂȚI:

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme de alice cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără efortor.

SISTEM ANSON & DEELEY: Drillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevei de glonț și efortor.

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

SISTEM ANSON & DEELEY: Arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere, având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără efortor.

TOATE TIPURILE DE ARME SE POT EXECUTA ȘI CU COCOAȘE

Arme de glonț de mare precizie sistem Block

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânat. Soliditate extremă, dela cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

LA COMENZI SE POATE ȚINE SEAMA DE ORICE DORINȚĂ SPECIALĂ

Modele ale acestei case, precum și cataloage și prospecte în patru limbi, se găsesc la «UNIUNE»

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

Redactată de cei mai de seamă tehniciani și specialiști în materie de vânatoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești de interes general, privind protecția și înmulțirea vânatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătorei, lista contraveniențelor la legea de vânatoare, dări de seamă a societăților de vânatoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânatoare.

**ABONAMENTUL ANUAL: 300 LEI
PENTRU SOCIETĂȚILE AFILIAȚE 400 LEI**

ANUNȚURI COMERCIALE

1 PAGINĂ 5.000 LEI ANUAL

$\frac{1}{2}$	„	3.000	„	„
$\frac{1}{4}$	„	1.750	„	„
$\frac{1}{8}$	„	1.000	„	„

**ABONAMENTUL LA
„REVISTA VÂNĂTORILOR“
ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI
MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)**

„Revista VÂNĂTORILOR“
este unicul mijloc de comunicare
al tuturor vânătorilor din toată
țara, care au să-și spună ceva.
Deaceea, dacă aveți ceva de
cumpărat, de vândut, de schim-
bat, sau de pus vreo întrebare
tehnică vânătorească, adresați-vă
„Revistei VÂNĂTORILOR“.
Numai aci puteți fi siguri că veți
găsi pe aceia cărora vă adresați.

**LA ORICE CORESPONDENȚĂ ATA-
ȘAȚI MĂRCILE PENTRU RĂSPUNS.**

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

**UNIREA FACE PUTEREA
STRÂNGETI-VĂ IMPREJURUL „UNIUNEI“**

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHI 40 LEI